

Jwala Dhwani

ജ്വാലധ്വനി

ज्वालाध्वनि

MAY 2016

UNITED FOR A SINGLE CAUSE

Paying homage to a Great Leader

At the stroke of midnight 15 August 1947, a nation was born. From there it rose to one among the global powers of today. The way up was made possible through the vision of its brave national leaders and the efforts of one and all.

This year marks the 125th birth anniversary of one such national leader, Babasaheb - Dr B R Ambedkar, who is adorned with the title, Father of Indian Constitution. Dr. Ambedkar served the country as a freedom fighter, educationalist and a proud nation builder.

BPCL Kochi Refinery alongwith the Federation of Central Govt. SC/ST employees (Kerala) BPCL KR Unit is observing a year long celebration to commemorate Dr Ambedkar and to keep his memory alive. Competitions and events will be organised across the year as part of the 125th birth anniversary celebrations.

The Federation of Central Govt SC/ST employees (Kerala) BPCL KR Unit has also initiated the construction of an Educational Training and Skill Development Centre in memory of Dr Ambedkar.

United for a single cause

Seeing the IREP units shaping up is a revelation. We realise the contributions of thousands of women and men working in the sun and the shade to mould one of the largest refinery complexes in the country.

During the commencement of the project itself we all knew that making good of the human resources would be the key to the success of IREP.

The Industrial Relations Committee (IRC) that ensures the best environment has been a game changer. IRC helped us to understand the ground reality easily and proactively engage with the labour to ensure smooth project implementation. Fast redressal of grievances and putting in place pro-labour measures were highlights of the project.

IRC has been recognised as a major leap in the labour relations history of the state.

'BPCL KR model,' as it is called in certain parleys, has set a new standard in project implementation and is tipped to be emulated in future too. No wonder, IREP has been described as a 'silent revolution' by media.

It is a remarkable feat that over 20,000 labourers have worked at our site during the peak of the project with unity and camaraderie.

This May Day edition of *JwalaDhwani* is to recognise this unity for a single cause of national development and recall the efforts of one and all.

Thought for
the month

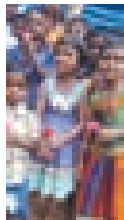
A hundred times every day I remind myself that my inner and outer life depend on the labours of other men, living and dead, and that I must exert myself in order to give in the same measure as I have received and am still receiving.

– Albert Einstein

3

A Unique Business Meet

12

A trip to touch hearts

14

IREP Updates

19

मेरे अपने

21

തലമുറകളുടെ
സഹയാത്രികൻ

Editor

MV Prabhakaran

Associate Editor

George Thomas/HR

Editorial Board

Girija V R/HR
Ganesan S/ESE
Chandrasekharan M/Retd
Sasidharan R/Retd

Editorial team

Vineeth M Varghese/HR
Latha Kamath/HR
Elizabeth Davis/HR
Mohammed Nizar PA/HR
Anil Kumar CS/HR

Correspondents

Bijoy K I / Maint
Biju T N/ Projects
Chandresh S/ OM&S
Gopalakrishnan CV/ F&S
Harinath V/ Mfg
Joseph KT/CQC Lab
Joseph Simon VM/ Maint
Krishnan T B / Maint
Manojkumar TS/ Finance
Padmanabhan K/ Projects
Parameswar S / HR
Rajan CK / DGM(AE)'s office
Shaji P Stephen/ Mfg
Sreeraj KR/ P&U
Subramanian KP/ P&U
Suresh Babu/ OM&S
Thulasidas N/ P&CS
Vidhya KV/ IS
Vilma Jaims/CR School

Edited & published by

General Manager (HR)

Design & Printed at

Niseema Printers, Saroj, SRM Road, Kochi
Email: niseemaprinters@gmail.com

Produced by

Public Relations
BPCL Kochi Refinery

Mailing address

Post Bag No. 2
Ambalamugal 682 302
Ernakulam District
Kerala, India.
Tel: 0484 2722061
Fax: 0484 2720856

The views expressed in *JwalaDhwani* are not necessarily those of the management

Member, Association of
Business Communicators of India

JwalaDhwani estd. in 1966 as
CRL Newsletter

For private circulation only

All rights reserved.

Reproduction in any form only with the
written permission of the editor.

New General Managers

Prabhakaran MV
GM(HR)

Murali Madhavan P
GM (OM&S)

Somasekhar S
GM (Advisory Engg)

George Paul
GM (Project Tech-
Petrochem)

New Deputy General Managers

Ashok Simon
DGM(Projects)

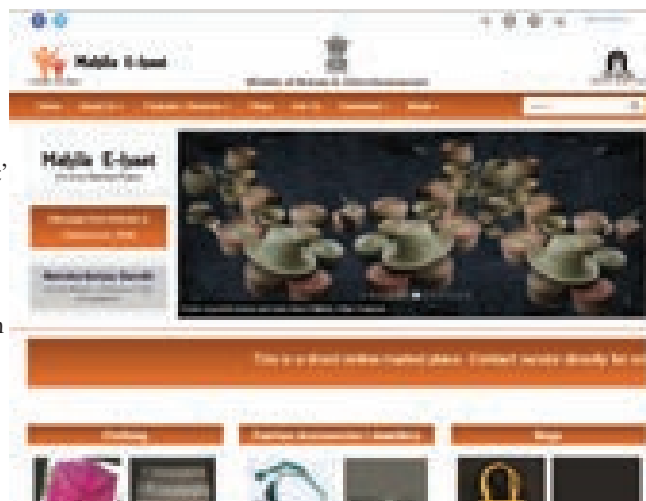
Ajith Kumar K
DGM (Projects)

Go online: Support women entrepreneurs

The Ministry of Women & Child Development launched 'Mahila E-Haat' a unique direct online marketing platform to support women entrepreneurs/SHGs/NGOs in March. Mahila E-Haat is an initiative for meeting

aspirations and needs of women entrepreneurs. This start up at Rashtriya Mahila Kosh website leverages technology for showcasing products made/manufactured/sold by women entrepreneurs. This unique e-platform will strengthen the socio-economic empowerment of women.

This initiative also strengthens 'Start

Up India Stand Up India' initiative of the Government of India and also helps in their financial inclusion.

Visit <http://mahilaehaat-rmk.gov.in> and join in to empower and strengthen financial inclusion of Women Entrepreneurs in the economy by providing continued sustenance and support to their creativity.

Step into a Learning Experience @ KR

Join the Company's Discover Refinery Programme (DRP)

Every second Saturday, we take you and family members for a tour around the Refinery.

Bookings open during the first week of every month.

For further details contact Public Relations Section

A Unique Business Meet

Mr Prasad K Panicker addressing the gathering

Our own coke storage dome, the largest in Asia, with a diameter of 120 m, turned out to be the venue for IREP Business Meet. The cumulative height of the dome is 47 m with a stock pile capacity of 98,000 M3 and is part of the CHSP package of DCU. The construction of this engineering marvel has been completed and is awaiting commissioning. Hence it was a privilege for team IREP to host their business meet in one of IREP's own creations, the Coke Storage Dome.

The meeting organized on 18 April was with a view to celebrate the various milestones achieved during the previous financial year with the business partners, who happen to be an integral part of Team IREP and the path ahead for the completion of the project. Mr Prasad K Panicker, Executive Director (I/C) KR, Mr P Kumaraswamy, Executive Director (Projects), Mr PS Ramachandran, General Manager (Projects Units, Mr John Paul V, RCM (EIL), Mr M Radhakrishnan, Project Director, ESSAR Projects and Mr Ashok Yadav, Offshore Infra Structure Ltd addressed the gathering. In their speech, they highlighted the

performance of various stake holders of IREP emphasizing on the need to complete the project on time. It was also an opportunity for BPCL to communicate the key goals and objectives for the FY 2016-17 to the business partners in a very effective way. A brief presentation was also given in this context. Subsequent to the presentation, the audience was enthralled by a joke session, a laser show and a live performance of

Mr P Kumaraswamy

Mr John Paul V

musical extravaganza.

The evening programme started with Mass Sapling Planting Drive around the coke dome by all the team members.

The coke dome as seen from outside

National Fire Services Week Observed

Prevent Fire Accident - Promote Nation's Development

The National Fire Services Week was observed at Kochi Refinery from 14 to 21 April creating awareness on fire safety and paying homage to the brave firemen who lost their lives in performance of their duties. Week-long events were conducted at Refinery and Shore Tank Farm (STF).

Fire Services Day is observed nationally on 14 April every year commemorating the brave firemen who sacrificed their lives fighting a disastrous fire that broke out at the Victoria Dock of Mumbai Port on 14 April 1944, killing 150 people and destroying the dock and adjacent establishments. We observe Fire Services Week to educate and empower our employees on the significance of following fire safety measures at home and workplace alike.

Spotlighting the importance of observing Fire Services Day, Mr Naizu AV, Senior Manager (F&S) welcomed the gathering at Refinery Fire Station on 14 April. Following the fireman's prayer led by Mr Arun Kumar Das, Chief Manager (F&S), the keynote address was rendered by Mr Prabhakaran MV, General Manager (HR) in the presence of Mr Damien Gracious KD, Deputy General Manager (F&S).

At STF, Mr K Raghavan, Chief Manager (O&MS), the chief guest for the event and Mr Ajayakumar K, Assistant Manager (O&MS) shared their knowledge about Fire Services Week to the employees in the presence of Mr Vinish Raj S, Assistant Manager (F&S). To increase participation and response, various competitions were held for employees, contract employees and the winners were awarded.

Live fire fighting training was organised for contract workers

Mr MV Prabhakaran rendering the keynote address. Also seen are Mr Damien Gracious KD, Mr Naizu AV and Mr Arun Kumar Das

The fire and safety team along with the dignitaries during the inaugural ceremony

Fire trucks patrol around the Refinery

Mr Raghavan K inaugurating the Fire Services Week at STF

and 155 participants received training at the fire training ground on 15 April. Spot quiz competitions for employees and contract workers was conducted at work sites in which over hundreds participated. The prizes were distributed to the winners.

As a step towards setting quality safety standards, a new multipurpose fire truck Volvo 4 along with a DCP truck was introduced to our fleet of fire appliances. Mr Prasad K Panicker, ED(I/C)KR and Mr CK Soman, GM(O) inaugurated the fire trucks on 18 April.

Live fire fighting training was organised for IREP contract workers and 143 participants attended the training at fire training ground on 18 April.

A Fire and Safety exhibition showcasing various safety equipments was held near Administrative Annex building on 19 April. Mr George Paul, GM, (Project Tech-Petrochem) inaugurated the exhibition in the presence of Mr CK Soman, GM(O).

An onsite emergency mock drill was conducted on 20 April at our Shore Tank Farm (STF), Puthuvype. The scenario started with a contract worker noticing thick smoke and fire at the top of the tank STT-11. Immediately the shift in charge informed the fire crew who swung into action. However the scenario could not be handled with the available resources and Level-II ERDMP was announced. The mutual aid members also joined the fire fighting and the drill was completed with the emergency being called off.

The final day of Fire Services Week was marked by a Self Contained Breathing Apparatus (SCBA) training held for IREP workers at the main fire station hall. 45 participants attended the training on how to operate SCBA, a device worn by rescue workers, firefighters, and others for breathable air in an atmosphere that is immediately dangerous to life or health.

The much eventful Fire Services Week events came to a halt with a free movie screening of 'LADDER 49', a movie that speaks volumes on how imperative fire safety is in our daily lives. The screening was held at KR Auditorium.

DCP Truck

Multipurpose fire truck Volvo 4

Mr George Paul inaugurating the Fire and Safety exhibition

Exhibition in progress

Onsite mock drill at STF in progress

Review meeting of the mock drill at STF

Grand finale in BPCL-Kochi Refinery

The 3rd edition of Techwiz concluded with the grand finale on 5 April. Techwiz, the technical quiz contest was launched in 2014 and it is one of the most sought out programmes in Kochi Refinery. There was an overwhelming participation of 566 employees of which 45 employees were shortlisted for the written quiz and finally 15 employees qualified for the finals as five teams.

The captivating evening saw the Paraffin Team being crowned as the champions. M/s Vignesh S, Vinodkumar KG and Praveen Kumar CK of Manufacturing were the winners. Team Isomers comprising of M/s Vinu Naryanan, Varghese AP and Sreekanth VN of Manufacturing were the 1st runner up and Team Olefins with M/s Shivam Kumar Kaushik/Projects, Gijo George and Ratheesh KR of Manufacturing won the 2nd runner up title.

Other teams who participated included M/s Udayakumar T/Mfg, Biju Sebastian/P&U and Suraj VR/Mfg and M/s Rameshbinu NN/Mfg, Santhosh Kumar MA/P&U and Ajeesh CA/Mfg.

The Winners *Team Paraffins* receiving the prize from Mr Prasad K Panicker, ED I/C (Kochi Refinery)

Quiz master Mr I Sasi, Senior Manager (F & S) set a vibrant atmosphere. Mr Prasad K Panicker, ED I/C (Kochi Refinery) addressed the audience and Mr MV Prabhakaran, GM (HR) delivered the vote of thanks. General Managers and other senior executives were also present. HRD

team steered the process with the support of a core team lead by Mr S Anujan, DGM (Training-IREP). M/s I Sasi, SM (F&S), V Harinath, SM (Manufacturing), VL Bimal Raj, Manager (F&S), V Cijy, DM (Training) and Binu R, DM (Systems) were the members of the Core team.

The participants of Techwiz 2016 with the senior executives of KR and core team members

BMI Season II repeats success

Staging recurring success, BMI (Build My Image), Season II leads employees to a new lifestyle of health and wellness.

Organised by Dr John K John, Chief Medical Officer and under the guidance of Dr Mumtaz Khalid Ismail, consultant clinical nutritionist and dietician, BMI Season II received massive response from the employees. The doctors had devised a holistic weight reduction programme marked by diet control and exercises. The task was to bring the BMI of body mass index of the participants to normal range. The initiative that lasted for 3 months could bring about substantial change in the

participants' health.

The following employees were selected as the winners.

Mr Anand R/OM&S who bagged the first prize says, "I never dreamt of a weight loss of 17.3 kgs by merely going on a balanced diet rich in vitamin, minerals, fibres and proteins. Say no to carbohydrates and fat, you can also win. Determination is the key."

Mr Seju T Varghese/Mfg came second with a weight loss of 17 kgs in three months says, "I must admit I was not keen while following the prescribed diet but my wife made it a point that I did. With weekly

Mr Anand R

Mr Seju T Varghese

Ms Jayasree KP

consultations and proper diet my weight dropped from 114 kg to 97 kg. All credit goes to my better half."

Third prize was bagged by **Ms Jayasree KP/P&CS** who could reduce 12 kgs. "Sweets, fried food and rice were off the table and I resorted to Chapathis. The diet prescribed by the dietician was strictly followed along with exercises like treadmill walks. Dedication is all you need to get back in shape", says Ms Jayasree.

125th Ambedkar Jayanti Celebrated

The 125th Birth Anniversary of Dr BR Ambedkar was celebrated by Federation of Central Govt SC/ST employees (Kerala) BPCL KR Unit on 14 April at CR School premises.

Mr Prasad K Panicker, ED(I/C) Kochi Refinery lighted the lamp and garlanded the Ambedkar statue. He spoke on the contribution made by the great leader in formulating India's Constitution. Mr MV Prabhakaran, GM (HR) reiterated the necessity for social equality. Mr PK Santhosh Kumar (General Secretary Federation of Central Govt SC/ST Employees Kerala) also spoke on this occasion. The federation members offered floral tribute and paid homage to the great leader of the nation.

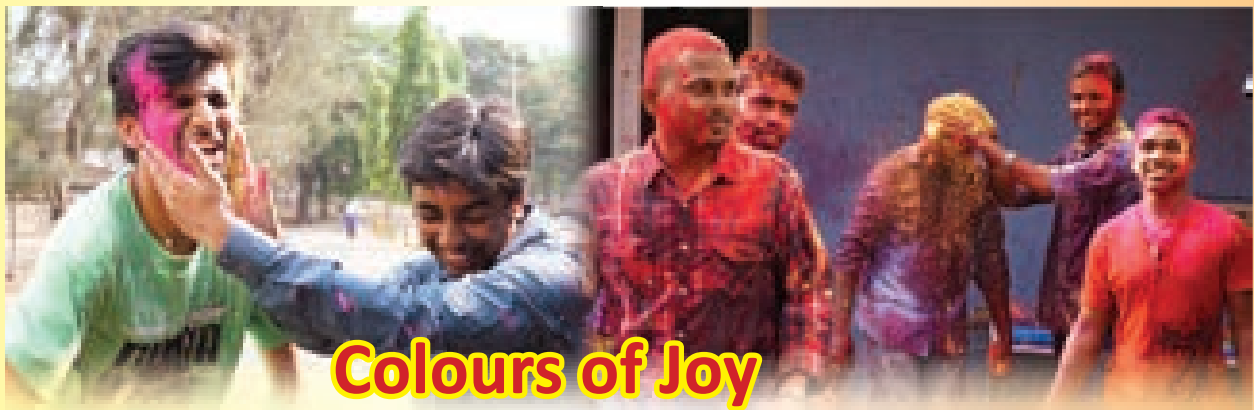
Earlier, Mr TS Manoj Kumar, Secretary, welcomed the gathering. Mr K Ravi, President of the federation presided over the

function. Mr EK Ravi delivered the vote of thanks.

As part of the anniversary celebrations, a spot quiz was conducted by HR team and representatives from Federation of Central Govt SC/ST employees (Kerala) BPCL KR Unit during 12-

13 April. The team visited various departments and conducted the spot quiz. The questions were based on the life of Dr B R Ambedkar and Constitution of India. Prizes were given to the winners. The spot quiz was well received and appreciated by all.

Holi was celebrated on 24 March in the KR Club premises.

A lively atmosphere with splashes of colours and joy filled the air when employees generously dabbed handful of colourful powders

on each other. Employees from various departments and team from HR also joined in the celebrations.

Adding hues to the festivities, there were gulal, sweets and pichkaris. Lifting the mood and cheer of the

festivities, the employees danced to the tunes of various Holi songs. Organized by the HR department, the festival of colors wrapped up for the year, only with the promise to be back next year, bigger, better and brighter.

'Suvidha' & 'Relaxation Hub' launched at IREP

HR team at Kochi Refinery, as a strategic partner for achieving Business Excellence has provided the IREP (Integrated Refinery Expansion Project) Team with 'The Lounge - Relaxation Hub' & 'Suvidha' - IREP Help Desk'. These facilities are aimed at facilitating the IREP Team to perform much more efficiently towards the successful commissioning of the project. 'The Lounge' and 'Help Desk' was jointly inaugurated by Mr BK Datta, Director (Refineries) and Mr Prasad K Panicker, ED I/C (Kochi Refinery) on 6 April in the presence of Mr P Kumaraswamy, ED (Projects), Mr PS Ramachandran, GM (Projects-Units), Mr PK Thampi, GM (Technical), Mr MV Prabhakaran, GM (Human Resources), Mr P Murali Madhavan, GM (OM&S), Mr MR Subramoni Iyer, DGM (IREP Commissioning) and Mr A

Mohanlal, DGM (Projects-Electrical).

'The Lounge' - IREP relaxation hub has facilities of air conditioned relaxation room with music, massage

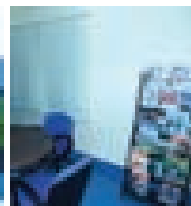
chair, foot massager and bean bags to unwind. The Lounge also has a reading room with all the latest news and business magazines. TV has been provided in the main hall which is adorned with a vertical garden and plasma aquarium. A coffee vending machine is provided for the beverage needs and to stress

Mr BK Datta, Director (Refineries) along with Mr Prasad K Panicker, ED I/C (Kochi Refinery) and Mr MR Subramoni Iyer, DGM (IREP Commissioning) inaugurating the new initiative 'The Lounge - Relaxation Hub' & 'Suvidha' - IREP Help Desk'.

out during break from their hectic schedule.

The Help Desk caters to the domestic provisions needs of the IREP Team. The employee can raise a request at Suvidha' - IREP Help Desk for items available in the Co-operative Store and the same would be procured and supplied at their desk.

New equipments arrive

Two new machines have entered into the rolls of our inventory. The Ride on Scrubber machine and the Vacuum Packing machine was inaugurated by Mr CK Soman, General Manager (Operations) on 21 April in the Main Warehouse in the presence of senior executives.

The Ride on Scrubber machine is a battery operated cleaning machine which cleans around

5000 sq meter/hr and saves water, detergent and manpower compared to conventional floor cleaning, with the help of mechanical cleaning brush and sweeper at bottom which does the job simultaneously. The Vacuum Packing machine is used for preservation of high value and critical spares to protect from environmental degradation. It extends shelf-life and helps to preserve the quality of the product.

Vishukkani

A Vishukkani was laid out at KR to mark the Vishu season. An assortment of auspicious articles was arranged in the reception of the administration building as Vishukkani to mark the celebration of Vishu on the next day. Thanks to Administration section and staff of BPCLECS for making it happen. This new idea was much appreciated and enjoyed by all.

On finding your better half

Resonating much with the youngsters of KR, Employee Satisfaction Enhancement Cell organises a first-of-its-kind talk on 'Choosing your partner'. Held on 23 March, renowned psychologist Dr. Deepika facilitated the sessions. Stressing on the importance of choosing the right soulmate for oneself, Dr Deepika also spoke on what to look out for in married life. Mr P Kumaraswamy, ED (Projects) formally welcomed the gathering and appreciated ESE for organising such a unique talk while reminiscing and sharing his personal experiences

as a bachelor. With the active participation of nearly 80 youths, the talk received

massive response. Ms Anupama, SM, ESE delivered the vote of thanks.

Healing Lives

The healing powers of Pranic energy was introduced to KR employees by a talk organised by ESE department on 4 March.

Dr KD Pradeep familiarised the new therapy to our employees. Pranic healing utilises the life force or prana to balance, harmonize, and transform the body's energy and to heal by accelerating the rate of self healing and self recovery. It also works as bridge to spirituality and is vital to lead a long healthy life of youthful vigour and vitality.

The session was inaugurated by Mr P Kumaraswamy, ED Project and

was attended by 50 participants from across departments. Pranic Healing, a method alien to a mainstream

medical practitioner was made simple and easy for the participants who found it highly informative.

Gifting Life

Life after Life, an awareness programme on organ donation was conducted on March 22 at the HR conference hall. With faculty Dr Philip G Thomas, multi-organ transplant surgeon of Lakeshore Hospital and Research Centre, 30 staff members from both Management and Non-Management engaged in conversation about the nuances of organ donation. In a presentation by Mr Jacob Mathew, the nodal officer in Lakeshore Hospital, technical details of organ donation were explained by Dr Philip G Thomas. The class mainly focused on the need of organ donation in today's world with

other pointers for a safe donation. Followed by an active question and answer session the programme proved useful and informative to the

attendees. The programme was co-ordinated by Dr Francis Placidus KG, Senior Medical Officer.

35 years

Vijayan P N
Project Units

Visvanathan K
Maint

Santhosh Kumar R
Mfg

Kumari Latha P V
Finance

Venugopalan V M
Maint

Radhakrishna Pillai G
Tech - QMSystems

Viswanathan K
E&C

Sampath Kumar R J
Maint

Radhakrishna Pillai B
Maint

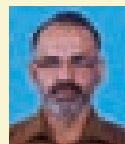
20 years

Suresh George
Maint

Ganesan R
Projects - IREP
Commissioning

Ramadas A
Mfg

Cheruvu Subrahmanyam
Mfg

Ambalavanan P
Mfg

Muthuraman V
Mfg

Shaji P Stephen
Mfg

Mohan Ram D
Mfg

Narayanan M N
Mfg

Sathyan K K
OM&S

Mini M D
HR

15 years

Anand K P
F&S

PHS Mani
Central Procurement
Organisation (Refineries)

Superannuations this month

Mr Chandrasekharan Nair K who had joined KR in Technical Services department in February 1986 is retiring from Maintenance department.

Mr Vadivel G who had joined KR in Security department in December 1994 is retiring from the same department.

Mr Ramadasan C who had joined KR in Technical Services department in January 1994 is retiring from Fire & Safety department.

Congratulations

Mr Ajai P John/OM&S has achieved the Executive Post Graduate Diploma in Management from Indian Institute of Management, Kozhikode.

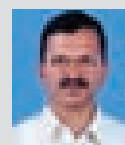
Ms Bindhu Rahul, W/o Rahul KS/OM&S Department has won Second Prize in High Jump under 40 Plus category in 37th National Masters Athletics Championships 2016 and she has also won First Prize in Long Jump, High Jump and 80Mtr Hurdles in 35th Masters Athletic Championships 2016.

Honeymooners

Mr Sanoop T/Mfg and **Bijina**

Mr Vahib Saleem/Mfg and **Shereefa**

Obituary

We deeply mourn the sad and untimely demise of **Mr Jolly Joseph Kunnumpuram/** Manufacturing Department who passed away on 16 April. He had joined Kochi Refinery in April 2001 in Manufacturing Department.

He is survived by his wife Ms Sheeja, daughter Ms Amala Maria Jose, and son Mr Alan Joseph.

Condolence

Mr Sasidharan Pillai S/F&S on the sad demise of his mother

Mr Shyin PS/PE&U on the sad demise of his father.

Mr Binu C S/PE&CS on the sad demise of his father.

Promotions

General Manager (HR), KR
Prabhakaran M V
General Manager (Project Tech-Petrochem)
George Paul
General Manager (Advisory Engg.), KR
Somasekhar S
General Manager (OM & S), KR
Murali Madhavan P
Deputy General Manager (Projects)
Ashok Simon
Ajith Kumar K
Chief Manager (Quality Control)
Pradeep Kumar T
Chief Manager (Manufacturing)
Shajikumar M R
Chief Manager (Shift Admn)
Ravisankar A
Chief Manager (OM&S)
Raghavan K
Kuntavalla Subbarayudu
Chief Manager (Projects)
Bonu Lakshmana Rao
Chief Manager (Planning & Monitoring)
Philly Cherian
Chief Manager (Maintenance)
Praveen Kumar
Chief Manager (Production Planning)
Sridhar K

Senior Manager (Electrical)
Rajan A K

Senior Manager (Estates)
Baburajan K

Senior Manager (Inspection)
Sabu C

Senior Manager (Manufacturing)
Umesh P Mallia
Harinath V

Senior Manager (OM&S)
Koteswara Rao G

Senior Manager (Projects)
Suji Paul

Senior Manager (Fire & Safety)
Naizu A V

Senior Manager (IREP Commissioning)
Saji Babu
Perumal A

Senior Manager (Maintenance)
Thomas K Abraham

Manager (Projects)
Rajesh B K
Samuthira Pandian P
Balagopal P

Manager (OM&S)
Chozhan G
Krishnakumar C S

Manager (Finance)
Cinesh Joseph

Manager (Manufacturing)
Baby V P
Ayyappan S Dev
Vivek V

Manager (Quality Control)
Philipose E
Krishnadas P

Manager (IREP Commissioning)
Ajith D
Shiny Sara Varghese
Nishad V S
Vivek V Prabhu

Manager (P&CS)
Raghuthaman T V

Manager (Optimisation)
Biju M P

Deputy Manager (Electrical)
Raja Kumar Dayyala
Vinod T
Amon T C R
Sreejith Murali

Deputy Manager (IREP Commissioning)
Anand G
Kurmarao Besi
Aadhil Ahamed A
Shivam Kumar Kaushik
Paulose K T

Deputy Manager (Projects)
Vimal C B
Prasanth T
Shyam George
Praveen Subrahmanian
Sujoy Barman
Jayakumar P

Deputy Manager (Process Engineering)
Anoop D Bhat
Rajeswari D

Deputy Manager (Manufacturing)
Divin K
Prakash Kumar
Ajit Kumar N
Radhakrishnan K K
Rejikumar E V

Deputy Manager (Production Planning)
Prasanth P Nair

Deputy Manager (Maintenance)
Kannan V V

Deputy Manager (Industrial Relations)
Praveen Anaswara

Deputy Manager Finance (Retail), South
Lakshmi Niranjani G

Deputy Manager (Finance)
John Paul George
Dilip J Valecha

Deputy Manager (OM&S)
Emmanuel M V
Jayan K S

Deputy Manager (Utilities)
Joseph M G

Deputy Manager (P&CS)
Narayanan T K

Deputy Manager (E&C-Civil)
Shaji Mon B

Assistant Manager (IREP Commissioning)
Ankit Biyani
Vishnu Prasad C S
Nishant Choubey
Antony Mannummal
Ganesan R

Assistant Manager (Projects)
PS Kaushik
Nirmal M
Soosai Raj V
Anil Deep Puriya
Ambhore Abhijeet
Vuyyuru Ratna Sekhar
Srikanth Manivel
M G Sabari Jit
Kishore Kumar Shah
Mukesh Thapa
Nashik E Najeeb
Anurag Sarma
Suraj S
Somen Das

Asst. Manager Automation (Retail), Hyderabad
Sri Harsha

Assistant Manager (Manufacturing)
Jabir Ahammed
Shekhar
Praween Kumar
Sandeep Naga Sitaram Kankipati
Aakash R Kannan
Vijith Vinayan
Prathapan J S
Dileepkumar V N
Muthuraman V

Assistant Manager (Fire & Safety)
Gokul V K

Assistant Manager (Process Engineering)
Athira P D

Assistant Manager (E&C-Instmn)
Babu R

Asst Manager Ops (Lpg) Nagpur
Prashant Bighane

Assistant Manager (Systems)
Athira N A

Assistant Manager (Maintenance)
Saifuddin A H
Febin T
B Subhash
Sankar Singh R

Assistant Manager (Electrical)
Anand Krishnan R

Assistant Manager (E&C-Mech)
Arun Therani Kesavan

Assistant Manager (E&C-Electrical)
Minu Maria Tom

Assistant Manager (P&CS)
Archana A V
Usha A K

Assistant Manager (OM&S)
Thambi K V
Reji M S

Assistant Manager (HR)
Vishal Chacko
Sreekumar M S
Vinod T Mathew

Assistant Manager (Finance)
Jayan A
Vijayan A N

Assistant Manager (R&D)
Ajithkumar S

Operator-B (Manufacturing)
Vinod Kumar G
Shiju M Das
Suresh C
Basil T Kurian
George K A
Eldose T V
Shinoj M C
Jismon Mathai
Anil T

Operator-B - Proj IREP Commng
Joshy Joseph
Ezhumalai V
Abhilash S

Operator-B - OM&S Dept
Sajeev E P

Operator-B - Utilities
Reji V
Rajesh Kumar P
Baby V D
Alexander C J
Sanjo Cherian

General Craftsman (Electrical)
Arun S
Reji K V
Sudhakaran V S
Pavithran M C

Transfers

Chief Manager (Shift Admn)
Srikanth S
Roshan Shihab P M
Ajith Sen L S

Chief Manager (Fire & Safety)
Arun Kumar Das

Chief Manager (IREP Commissioning)
Mukilan K

Chief Manager (Electrical)
Yatheendran M R

Chief Manager (Process Engg.)
Chacko M Jose

Senior Manager (Fire & Safety)
Sasi I

Manager (IREP Commissioning)
Suresh K S

Manager (Project Technical)
Saravana Kumar M

Deputy Manager (IREP Commissioning)
Manika Rajasekhara Babu
Lineesh C F

BPCL KR CSR Club members took a different turn in their activities as they joined together for a two-day trip down to the Western Ghats to visit the BPCL supported *Ekalvidyalayas*.

BPCL is sponsoring 100 *Ekalvidyalayas* or one-teacher schools in Idukki and Wayanad districts through the NGO, M/s Friends of Tribals Society. This educational initiative is helping provide primary education to thousands of children belonging to the tribal communities in the area.

Going to school is a difficult route for those tribal children who live in deep jungles and remote villages. Children have to walk hours through forests, country roads to reach schools. These obstacles leave them deprived by the educational programmes in the modern society. The *Ekalvidyalayas* are run in the tribal settlements itself with a trained teacher from the same hamlet. This helps provide education to the children. In some areas, though the children go to regular schools, they visit the *Ekalvidyalayas* for value added studies.

A trip to touch hearts

The BPCL KR CSR Club which ignited to a start in 2015 with the voluntary services of a group of like-minded philanthropists is thriving with activities. Employees and their family members render their services at health camps for the poor, teaching economically and socially backward children in our Capability Enhancement and Enabling Project, sharing hours with the specially abled children, etc. Those willing to share your time and services with Kochi Refinery's CSR activities, please contact Public Relations section, Phone: 0484 2821475/1472/1473

The NGO also educates the villagers on health and hygiene, engage and train them in productive activities to enable them attain self-sustenance.

The CSR team visited the Kumarikulam, Vallardy and Kakkad *Ekalvidyalayas* in Vandiperiyaar where they interacted with the students and Acharyas – the teachers of the schools. It was enlightening to mingle with the little children and listen to their dreams.

"I want to become an engineer", said a smart young boy. Many voices followed suit. I want to become a farmer. A teacher. A doctor. Police. Army... and so on. Their dreams soar high and eyes sparkle, just like their innocent smiles touched our hearts.

Choose your career

Making a career choice is one of the most difficult and important decision one has to make in their lives. And naturally, it has to be made with much thought and deliberation.

This is precisely what was in our mind while arranging the Career Guidance programme for our employees' children, in co-operation with HRS South.

The Career Guidance programme organised by our L&D and HRS-South for our employees' children on 9 May 2016 at our Training Centre, witnessed lively participation of students and their parents .

Mr BS Warriar, renowned education and career guidance expert, handled the half day session. He explained a range of options for higher studies,

including course selection, centralised allotment process, and other do's and don'ts that would equip the students and parents to make informed decisions on their course and career choices.

In his presentation on various higher education courses and programmes, Mr BS Warriar advised the students that each should identify their courses

and career options on the basis of their aptitudes.

He also called upon them to develop soft skills, including communication skills, to enhance employability chances.

The programme concluded with a lively interactive session in which the participants raised an array of questions on courses, institutions and job opportunities of each course.

To lead a happy and stress free life

A training programme on Leading a Stress Free and Happy Life is an exclusive program designed to help employees understand their own emotions and motivate them to learn and practice scientifically proven techniques to lead a happy and stress free life.

Mr M V Prabhakaran, General Manager (HR) inaugurated the programme. Mr G Kalaiselvan , GM and Mr George Biju facilitated the three day workshop organized during 19 – 21 April.

The participants found the programme personally rewarding in Improving the Quality of Life. The purpose of this programme was to share new insights and research findings on Emotions and its impact on health and the usefulness of the practice mindfulness meditation in leading a happy and stress free life.

Books @ Library

1. The Internet of Things/ By Greengard, Samuel

The Internet of Things—a networked world of connected devices, objects, and people., Samuel Greengard explains that the Internet of Things (IoT) is still in its early stages. Smart phones, cloud computing, RFID (radio-frequency identification) technology, sensors, and miniaturization are converging to make possible a new generation of embedded and immersive technology. Finally, he considers the long-term impact of the IoT on society, narrating an eye-opening “Day in the Life” of IoT connections circa 2025.

2. Keeping Up with the Quants: Your Guide to Understanding + Using Analytics/ By Davenport,

Thomas H and Kim, Jinho.

This book promises to become your "quantitative literacy" guide--helping you develop the analytical skills you need right now in order to summarize data, find the meaning in it, and extract its value.

3. In Memory Data Management:technology and applications/ by Plattner, Hasso and Zeier, Alexander

This book presents, for the first time, how in-memory data management is changing the way businesses are run. This book provides the technical foundation for processing combined transactional and analytical operations in the same database.

QC portal launched

Mr PK Thampi, General Manager (Technical) launched the Quality Circle Portal on 31 March. All information regarding the quality circles in KR is live in this portal. The portal can be accessed through BPCL KR & Me or is available in

<http://rfkrlvwebdev1/sites/hrdportal/qcportal/>

Successful transportation of all ODCs

Team IREP achieved another important milestone with the transportation of the top section of C3 rectifier on 6 April. It was the last of the many ODCs that have been transported to the project site. In this context, a Pooja was conducted at the Fabtech fabrication yard. Mr Prasad K Panicker, ED (KR) I/C, Mr Kumaraswamy P, ED (P), Mr PS Ramachandran, GM (PU) and many senior officials from both BPCL and EIL graced the occasion.

The first ODC transportation was taken up on December 2013 and since then, more than 250 ODC pertaining to IREP and BOO have been transported over a period of two and half years. ODCs of mammoth dimensions have been transported from the Cochin Port Trust to the site via roadways as well as via water ways. In addition, ODCs have also been

transported from the many fabrication yards located near the IREP project site. The entire process demanded close coordination with various entities such as the District Administration,

KSEB and the Kerala Police. BPCL takes this opportunity to thank all the stakeholders, both internal and external, for their continuous support during the process.

Vishu celebrations with a humane touch

Vishu was celebrated for the first time at a public level at IREP, at the IREP security gate. It was jointly organized by the security staff and the contract supervisors. The auspicious occasion was utilized to create awareness among the labour force, especially non Keralites, about *Vishu* and *Vishu Kani*. *Vishu Vilakku* was lighted by Mr PS Ramachandran, GM (PU) in the presence of Mr VV Kurup, DGM (PU) and Mr Basil Benjamin CM (P). *Vishu kaineetam* was offered to the labour force.

A noble and humane touch was

added to the celebration by offering one day complete meal to mentally challenged Children at Mother Care

Rehabilitation Centre at Vadyanpadi, Puthencruz. 12 pairs of uniform material were also donated for the children.

The spirit of Samhita

Team IREP came together for a Departmental get-together at the Ambalamedu guest house on 2 April. With many transformational milestones achieved over the financial year that went by, it was an opportunity for the team to take some time off their busy schedule and enjoy the success as a team. The evening was an amalgamation of music, dance and a few team games. The pleasant ambience added magic to the evening and the entire team was energized for the crucial final lap of activities at the IREP project site.

Team IREP releases hydrogen balloons to symbolise the soaring dreams of safe and timely completion

Trial Run of Cooling Water Pump completed

The trial run of the first high capacity pump (IUCP-101-C) at IREP site, for Cooling Tower-I was successfully conducted on 18 April with Mr PS Ramachandran, GM (PU) switching on the pump. The rating of the motor is 1.48 MW and the pump discharge capacity is 8000 M3/Hr.

Construction booster award goes to FCCU

With a view to motivate the team towards higher productivity at site, the Projects Department has instituted a construction booster award. The award takes into consideration the critical elements of project execution, such as the construction progress, piping and equipment erection, as well

as progress in the front of electrical and instrumentation. FCCU team emerged as the winner for the period of evaluation from October 2015 to March 2016. CDU/VDU team and DCU team emerged as the 1st and 2nd runners up respectively.

In addition to productivity, another novel initiative has been started at IREP with a view to motivate the best performers in the field of safety for BPCL team. Mr Vimal CB emerged as the winner of the “best safety performer” award for the month of March.

Offsite team leading the productivity chart

M/s Tech-Sharp had emerged as the winner of the productivity award for February for their performance at Offsite-IREP. The productivity award is a monthly appreciation award for the best performing contractor at IREP. BPCL celebrates the occasion with a lunch for all the workmen, supervisors and staff of the contractor. It was a moment of honor for the offsite team to have the torch bearers of our Refinery joining for the lunch. M/s Offshore have won the latest productivity award for the month of March for their performance at Offsite-DHDS.

IREP Highlights

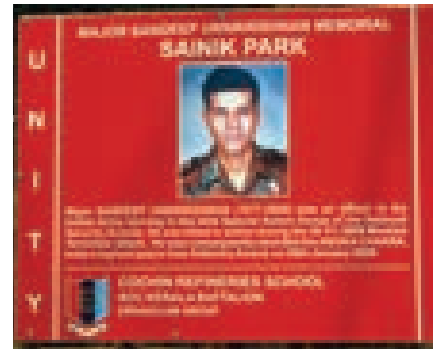
- Team IREP achieved LTA free man hours of 15 million.
- Team IREP achieved and surpassed over all physical progress on 95%.
- Cumulative expenditure for the IREP project for FY 2015-16 was ₹11,259 Crores.
- All equipment erected at CDU/VDU, DCU, FCCU, VGO HDT and DHDT.
- Reactor cyclone head lift completed at R-R package, FCCU.
- All 30 format I pertaining to DCU heater raised.
- 48 Hour ratcheting cycle of full train of GT III completed.
- Cooling water return and supply lines Format –I pertaining to SWS / ARU issued.
- Hydro-test of Tank YT 25 pertaining to Tankage III completed

Sainik Park inaugurated

Sainik Park @ CRS was inaugurated on 6 April by Mr M V Prabhakaran, GM(HR) and CR School Board Chairman in the presence of Col.

Monty Mario, Lt Col Raj Narayanan, Principal Mrs Mala B Menon, Vice Principal Mr Devidayal S and ANO Stanley Arun CA .The Park, the

first of its kind to salute the patriotic fervour in CRS is named after Martyr Major Sandeep Unnikrishnan and was opened to the NCC cadets and the Refinians.

CRS hosts NCC camp

The Combined Annual Training Camp of 22(K) Battalion of the National Cadet Corps (NCC) Eloor was conducted at Cochin Refineries School during 2-11 April. 600 cadets from different schools and colleges actively participated in this 10 day long residential camp which was the first time ever a full-fledged training NCC camp was conducted in CR School.

The camp activities included weapon training, drill, map reading, field craft battle, obstacle course training and firing. The evenings were made eventful with cultural programmes by the cadets. It was a learning experience for the cadets amidst training, theory classes, talks by eminent personalities, cultural programmes, facilities like in-house food preparation, first aid centers, etc. CR School became a

home away from home for the cadets who were able to mingle with a cross-section of students from various other institutions and strengthening their wings of ambition and patriotism.

Another major attraction was the inauguration of Major Sandeep Unnikrishnan Memorial Sainik

Park and a Firing Short Range by the School Board Chairman Mr MV Prabhakaran in the presence of 22(K) Battalion Camp Commandant Col. Mario Monty, Administrative Officer Lt Col Raj Narayan, Principal Ms Mala B Menon, Vice Principal Mr S Devidayal, NCC Officer Mr Stanley Arun, teachers, and ANOs.

Summer Camp

Inauguration of the CR School Sports Summer Camp by the Principal Mrs Mala B Menon on 4 April. Around 90 students are participating in the camp which features different activities. The camp ended on 30 April.

There are many parts for a grass root chemical plant construction. They include

1. Basic Process Engineering
2. Detailed Engineering
3. Procurement
5. Construction
6. Operations Training
7. Commissioning
8. Hydrocarbon Introduction and plant startup

The construction phase is considered complete with the completion of the “mechanical completion”. Operations Training of the new facilities shall be completed while the plant is being constructed. Then commences the commissioning phase, which can be done in phases, once the construction is completed.

A successful plant commissioning is mandatory for the project to be considered a success. It includes:

1. No Loss Time Accidents

No commissioning can be considered a success if it is not done safely. Safety has to be stressed from the very beginning of the design, construction and commissioning.

2. No equipment damage :

This is the joint function of many disciplines: design, construction and commissioning team.

3. Multi-disciplinary core team for commissioning

4. Training

1. Extensive theoretical and field training on similar plants
2. Training at critical equipment vendors facility
3. Structured training on emergency responses, handling of hazardous chemicals
4. Licensor training
5. Inducting commissioning group for HAZOP
6. Mock operational drills.

5. Check listing

1. System is as per P&ID
2. Short/Long Bolting
3. Use of proper gasket – color codes
4. Support systems are in place
5. Location of drains/vents
6. Column/Vessels –internals as per drawing

7. Positioning of instruments
8. Valve / CV's installations

Pillars of Safe startup:

1. Planning
2. Commissioning Management
3. Standard operating procedure preparation
4. Risk Management
5. Safe and environment compliance

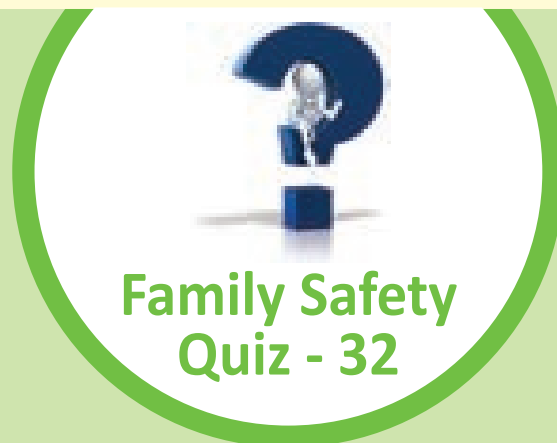
Effects of delayed commissioning:

1. Expensive
2. Return of Investment severely affected
3. Financial viability under question.

Thus to conclude, effective commissioning requires sequential pre-start up safety checks, multi layer approach and pre-start up safety review. Plant commissioning is the first of many start-ups. It has many potential hazards as the ability to operate the plant hasn't been proven. Tiding over the unknown factors presents the biggest challenges while commissioning.

1. Which all steps in project commissioning require safety as a key parameter?
 1. Basic Process Engineering
 2. Procurement
 3. Construction
 4. Commissioning

a. 1& 3 b. 1, 3&4 c. 1, 2, 3&4 d. 4 only
2. Loss Time Accidents means
3. Expand HAZOP?
4. Which of the following is not an effect of delayed commissioning?
 - A. Return of Investment severely affected
 - B. Increase in health disorders of employees
 - C. Financial viability under question.
 - D. Escalation of cost of project
5. Expand SIL?
6. Which of the following is a challenge for start up?
 - a. Coordination
 - b. Man Power
 - c. Aggressive Schedule
 - d. All of these
7. True / False. Mock drill forms an important part of training in commissioning
8. True / False. Implementation of Work permit system is necessary for plant start up.
9. Expand P&ID?
10. Which of the following is not part of Safety Instrumentation systems?
 - a. Safety Interlock
 - b. Control
 - c. Trip system
 - d. HVLR

Answers to FSQ 31

1. D 2. B 3. A 4. D 5. D 6. False 7. False 8. C
9. A 10. A

Winner of FSQ 31

Ms P Prasanna, W/o Suresh Babu/OM&S

The competition is open only for family members (spouse and children) of employees of BPCL KR/BPCLECS/KRECCS and CR School. Send your entries to **Safety Quiz, JwalaDhwani Desk, BPCL KR** before **20 May**. Gift coupon worth ₹1000 await you.

ARIES
(21 Mar 20 April)

TAURUS
(21 April 20 May)

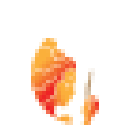
GEMINI
(21 May 20 June)

CANCER
(21 June 20 July)

LEO
(21 July 21 Aug)

VIRGO
(22 Aug 23 Sept)

You are likely to be inactive during the initial days but your spirit will warm up into the month. Good social skills will have you forge meaningful and fruitful relationships. By mid month you are bound get busy with work. It is advisable to start exercising and watch out for health problems.

Draw a line under the previous year and start afresh. Start out optimistically and you are probable for a monetary gains. Pent up emotions may upset you but your work life seems promising. Being polite and tactful will save you a lot of trouble while managing relationships.

This month is for knowledge gathering. Learn new skills as your mind is highly receptive. Manage your money and keep up that positiveness. You are likely to experience increased freedom and set out for travelling and explore the world. Refrain from gossip and stay focussed at work as hurdles might weaken your confidence.

You are in for a busy month as it is a good time for new plans and business deals but be financially wary. A renewed likeness for art and a creative bend of mind is observed. They will keep your mind relaxed. Health issues might catch you off guard along with tight competition at work.

This month is not for major purchasing or investments. Watch out for mood swings and keep a check on your temper. You might find yourself clueless in the initial days but by mid month things will fall into place. Good health and energy will keep you hopeful. New friendships are likely.

Heightened self-confidence, enthusiasm and spirit will make you good fortune this month. Your overall performance at work is likely to improve but do not fret if you don't. Things are bound to settle as the month progresses. Although you might make monetary gains, do not take financial risks. You are in for a light and hassle-free month.

LIBRA
(24 Sept 23 Oct)

SCORPIO
(24 Oct 22 Nov)

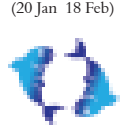
SAGITTARIUS
(23 Nov 20 Dec)

CAPRICORN
(21 Dec 19 Jan)

AQUARIUS
(20 Jan 18 Feb)

PISCES
(19 Feb 20 Mar)

Your plans should work out well and your goals can be achieved more easily. Stay motivated and take advantage of this. Career advancement is favoured because of increased confidence and ease. Also, be sensitive towards others and proactive while speaking. You are blessed with good health.

This month, Scorpions may face troubles in personal life and relationships. You must not push too hard on pursuing unrequited love. Stay positive and know not to let personal life affect your professional life. Be watchful as a recurrence of an old health problem is likely. Confidence will strengthen your financial position this month.

Opportunities can come in the form of personal, spiritual and material growth. You are likely to work relentlessly and actively this month. Finances and health looks promising but keep check on your temperamental tendencies. Plan outings or weekend getaways with your family and spend quality time with them.

You are in for a passion driven month filled with love and intimacy. You could receive a compliment, letter, invitation, gift or even some money but finances might hit a brick wall. Be very careful while spending and have back up savings for emergency expenses. Health issues might pop up mid month and upset you.

Don't let the spark of inspiration in you die. You are going to need a lot of it this month. While new earnings may find their way to you more, monetary losses may also be round the corner. Be decisive and determined to tackle the possible obstructions. Overall this month is likely to be hassle-free.

Your professional life will demand your undivided attention and diligence this month, leaving you busy. Do not let other's opinions of you affect your self-confidence. You might find yourself juggling between professional and personal life more often. Health and finances look fairly favourable. Be polite and adaptable towards changing times.

Quiz Bowl

May 2016

Compiled by S Parameswer/ HR

Readers, here is a new version of our Quiz Time by the same quiz master. Charge your grey cells and answer these 12 questions. Attractive prizes await you!

- 1 Identify this logo

- 2 The Haryana Government has recently re-named Gurgaon district as How Gurgaon derived its name ?
- 3 What is the full form of ISBN ? Which Union Ministry has recently launched the International Standard Book Number (ISBN) portal?
- 4 The book titled "Standing On An Apple Box" has been written by...?
- 5 Crores of public money is _____ on parks in the city and yet most of them are out of _____ for the public (select the most suitable alternative to fill in the blanks and make it meaningful)
a. invested, limits b. spent, bounds c. bet, reach d. put, areas
- 6 The high cut-off marks this year have _____ college admission-seekers to either _____ for lesser known colleges or change their subject preferences (select the most suitable alternative to fill in the blanks and make it meaningful)
a. cajoled, ask b. pressured, sit c. forced, settle d. entrusted, wait
- 7 Which Union Territory has been declared kerosene-free from 01 April 16 with the stoppage of subsidised kerosene to its residents

- 8 Noted Tennis Player Maria Sharapova recently failed a drug test when she tested positive for which drug ?
- 9 Under the Plastic Waste Management Rules, 2016 notified recently minimum thickness of plastic carry bags has been stipulated at —
- 10 Name the Holy river that confluences with Bhagirathi river to finally form river Ganga proper
- 11 Which of the following is NOT a function of the Medical Council of India?
[A] Maintenance of uniform standards of medical education
[B] Sanctioning medical colleges in India
[C] Providing ethical oversight in medical education
[D] Maintaining register of Pharmacists
12. Identify this logo

Answers to QB-April 2016

- (1) Kotak Mahindra Bank (2) Ujala, Union Power Ministry (3) M S Subbulakshmi, U Thant (4) ICICI (5) Gatiman Express (6) Mossad – Tel Aviv, Israel (7) To make all national highways free of Railway crossings (8) Wilful Defaulter (9) Nesting function in MS-Excel refers to combining the operations of two or more functions in a single formula (10) Sweet, Sour, Salt, Pungent, Astringent, Bitter (11) Interregnum (12) National Egg Co-ordination Committee

Winner of QB-April 2016 - **Prakash Kumar/Mjg**

Name :

Staff No. Dept.

Send your entries to Mr SP Quiz Bowl, *Jwaladhvani* desk, BPCL Kochi Refinery, before **20 May**.

मेरे अपने

■ अनु अप्पुकुट्टन/परियोजना विभाग

पाँच वर्ष पहले की बात है। पाटील साहब का कारोबार बड़ी तरक्की कर रहा था। वैसे ही था उनका परिवार। पाटील साहब तो सभी लोगों में उनके सद्व्यवहार के कारण स्वीकार्य थे ही, उनकी पत्नी भी, भले ही ज्यादा पढ़ी लिखी नहीं थी, पर उनके सुलझे स्वभाव और नए विचारों की वजह से सभी उन्हें पसंद करते थे। उनका 20 वर्ष का एक बेटा “विक्रम” और 17 वर्ष की बेटी “निवी” भी अपने माता पिता की तरह ही सबको मदद करने और सामाजिक कार्यों में निपुण थे।

बेटा विक्रम भले ही स्वभाव में सीधा था पर घर पर कभी उसे कोई ज़िम्मेदारी नहीं लेनी पड़ी थी। उसके माता पिता ने उसे उतने लाड प्यार से पाला था। दोस्तों में भी वह काफी तेज़ था। उसका आधा समय दोस्तों के साथ ही बीतता था। बहन निवी के लिए भी उसे कुछ करना नहीं पड़ा था। विक्रम की एक दोस्त रीया को विक्रम के माता पिता पसंद करते थे और उन दोनों का रिश्ता तय कर रखा था। रीया भी विक्रम के घर के सभी से खुद घुलमिल गई थी।

पर शायद उस परिवार की खुशी पर किसी की नज़र लग गई। एक दुर्घटना में पाटील साहब की मौत हो गई। पूरा घर टूटके बिखर गया। सारे “अपने” जो पाटील साहब के रहते प्यार से रहते थे, पाटील साहब के जाते ही मूँह फेंरने लगे। विक्रम ने तो बस अपनी पढ़ाई खतम की थी। पर उस बेचारे के पास और कोई आसरा नहीं था। वह आगे आया, उसने अपनी माँ और बहन का हाथ थामा और कहा “आज से मैं आप दोनों का खयाल रखूँगा।” उसके चेहरे की मासूमियत तो जैसे गायब ही हो

गई। कहाँ दो दिन पहले का हँसता खेलता विक्रम और कहाँ आज का ज़िम्मेदार विक्रम। उसने अपने पिता का कारोबार संभालने का जिम्मा लिया। कठिन परिश्रम करके वह अपने पिताजी का कारोबार संभाल पाया, जिसके बारे में अब तक उसे कुछ भी पता न था। दोस्त फोन करते, मिलने आते, पर अब विक्रम के पास उन बातों के लिए, हँसी-मज़ाक के लिए वक्त न था। उसका धर्म और कर्म बस उसकी माँ और बहन थीं। दो वर्ष बीत गए, रीया के घरवाले उनकी शादी की बात करने लगे, पर विक्रम के लिए खुद अपने लिए और अपनी निजी ज़िंदगी के लिए वक्त कहाँ था? आखिर रीया की शादी उसके माँ-बाप ने दूसरे के साथ करवा दी। विक्रम को दुःख हुआ, पर वह अपने कर्म से पीछे नहीं हटा।

आज विक्रम 25 साल का हो गया है। निवी 22 साल की। निवी अपनी पढ़ाई पूरा करके एक जानीमानी कंपनी में नौकरी कर रही है। निवी की शादी अच्छे घराने में हो गई है।

विक्रम की माँ बीते वक्त को याद करके रो रही है। कैसे समय बदला, कैसे एक हादसे ने उनकी ज़िंदगी बदल दी। विक्रम अपने माँ को रोता देख चौंक गया। उसने अपने 5 साल अपनी माँ और बहन की खुशी के लिए कुर्बान कर दिए थे। उनके रोने की वजह पूछने पर विक्रम की माँ ने उन्हें गले लगा लिया और कहा “इस दुनिया के लिए तुम्हारे पिता का देहान्त हो गया था 5 साल पहले, इस घर के मुखिया की मौत हुई थी। पर इस घर के लिए, इस घर के मुखिया का स्थान तो तुमने ले लिया, उनकी सारी जिम्मेदारी ले ली। सच में तो 5 वर्ष पहले मेरे नादान और मासूम बेटे की मौत हो गई थी जिसने बस जीना शुरू किया ही था। एक नवजवान की मौत हो गई थी जो अपने लिए कुछ न कर सका। मेरे बच्चे अब तो तू अपने लिए जी, तूने इस घर के लिए बहुत कुछ किया। अब बस, अब तो तू अपने लिए जी।”

यही होता है ‘परिवार’। यही होते हैं ‘अपने’! ■

नारी

■ निशान्त चौबे/विनिर्माण विभाग

जननी है तुम्हारी ये
कुछ इसका तुम मान रखो,
वजूद तुम्हारा इनसे है
कुछ इसका गुमान रखो,
सारी सृष्टि इनकी रचना
तुम पास इनकी छाया हो,
फूँकें प्राण इन्होंने तुममें
तब ज़िंदा एक काया हो।

इनके गर्भ में तुमने अपना पहला श्वास भरा
इनके प्यार ने ही तुममें जीने का आस भरा,
सारी तकलीफों को सहकर इतना काबिल बनाया तुमको
अपने सपनों को देखकर सपनों सा है सजाया तुमको।

दुर्गा और लक्ष्मी को पूजा जाता,
आज मगर ये हालत इनका कुछ सम्मान नहीं
देवी है ये देवी का किया जाता अपमान नहीं,
अबला ना तुम इनको समझो शक्ति की ये मूरत है
इनमें भी आग भरा है शीतल इनकी सूरत है।

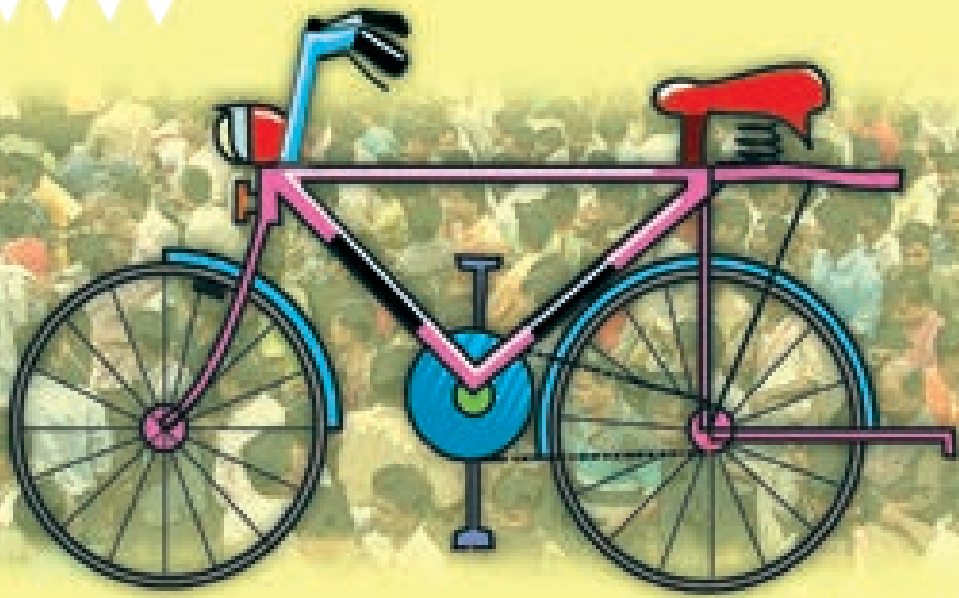
ईश्वर की देन है इनसे हमेशा प्यार रखना
दुनिया की ये सुंदरता है इनका तुम ख्याल रखना
अपनी खुशियों के अलावा इनकी खुशी का ध्यान रखना
अपने हाथों में हमेशा इनका भी तुम हाथ रखना।

अंत में नारियों से निवेदन,
शोभा हो किसी के घर की इसका तुम मान रखना
अपने पिता की इज्जत हो तुम इसका तुम अभिमान रखना
सच्ची सुन्दरता मन की होती है तन की नहीं होती
अपनी सुन्दरता का हमेशा अपने मन में सम्मान रखना।

पेट्रोलियम शब्दावली

अवशोषक	Absorber
सार	Abstract
उपलब्धि	Achievement
अनुकूलक	Adaptor
मिश्रधातु	Alloy
समामेलन	Amalgamation
उपकरण	Apparatus
सौरभिक	Aromatic
वायुमंडलीय दाब	Atmospheric pressure
नीलाम	Auction
समझौता	Bargain
आधार पट्टिका	Base plate
लाभार्थि	Beneficiaries
साख पत्र	Bill of credit
सम्मिश्रण	Blending
वात चित्र	Blow hole
प्रवेधन	Boring
बंधपत्र	Bond
विश्लेषित	Break-up

प्रतिरोधक	Buffer
ज्वालक	Burner
परिकलन	Calculation
अंशांकन	Calibration
केंद्रीय उत्पाद शुल्क	Central Excise
उपकर	Cess
वाणिज्य मंडल	Chamber of commerce
परिपथ विच्छेदक	Circuit breaker
दावा	Claim
खंड	Clause
कुंडली	Coil
लागू होना	Come into force
विपत्ति	Calamity
परिकलन	Calculation
कक्ष	Chamber
संधारित्र	Capacitor
माल	Cargo
वाहन	Carriage
कोटरन	Cavitation

തലമുറകളുടെ സഹയാത്രികൻ

■ വിജയ് പി ജോയി/ ഐ ആർ ഇ പി

“സൈക്കിൾ കണ്ടുപിടിച്ചതാരാണോ അവർ മുഴുവൻ മനുഷ്യരാശിയുടേയും നന്ദി അർഹിക്കുന്നു”

പ്രകൃതിയെ സംരക്ഷിക്കണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുമ്പോഴും വരും തലമുറയ്ക്കായി എന്ത് കരുതിവയ്ക്കുമെന്ന് ആശങ്കപ്പെടുമ്പോഴും ഹരിതസംവിധാനങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുമ്പോഴും മനസ്സിലേക്ക് ആദ്യം ഓടിക്കയറി വരുന്ന വാഹനം സൈക്കിൾ തന്നെ. യാത്രികൻ തന്നെ എൻജിനാവുകയും വട്ടത്തിൽ ചവിട്ടുമ്പോൾ നീളത്തിൽ പോവുകയും ചെയ്യുന്ന ഈ കൗതുകവാഹനത്തെപ്പറ്റി എഴുതുന്നത് ഒരു വട്ടാകില്ലെന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്.

വീട്ടിലെ വലിയ ഹെർക്കുലീസ് സൈക്കിളിന്റെ സീറ്റിലിരുന്ന് കാൽ നിലത്ത് എത്തില്ലെന്നതിനാൽ പുറകിലെ കാര്യവിലിരുന്ന് സൈക്കിൾ ചവിട്ടാൻ പഠിച്ച ഒരു ബാല്യം എനിക്കു സ്വന്തമായിട്ടുണ്ടെന്നോർക്കുമ്പോൾ സന്തോഷവും അഭിമാനവുമുണ്ട്. പിന്നീടെപ്പോഴോ ഇടംകാൽ കുത്തി ഒരു വിധം ബാലൻസ് ഒപ്പിച്ച് സീറ്റിൽ കയറിയെടുത്ത് ഒരു ചവിട്ട്. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കുള്ള വീഴ്ചകൾ, ദേഹത്തെ ‘പെയിന്റ് പോകൽ’, അതിന്റെ ചെറു നീറ്റൽ, സൈക്കിളിനെക്കുറിച്ചോർക്കുമ്പോൾ മണിയടിച്ചു മുന്നിൽ വന്നു നിൽക്കുന്ന ഓർമ്മകൾ പലതാണ്. ഭൂമിയുടെ മാറിലൂടെ ഏത് വമ്പൻ

– ലോർഡ് ചാൾസ് ബെഴ്സ് ഫോർഡ്.

ബൈക്കും കാറും ചീറിപ്പാഞ്ഞാലും എല്ലാകാലത്തും ഏത് തലമുറയിലും ഒരു മനുഷ്യന് ഇഷ്ടം തോന്നുന്നതും ആദ്യം ഓടിക്കുന്നതുമായ വാഹനം സൈക്കിൾ തന്നെ. കാലത്തിനൊത്ത മാറ്റവും കരുത്തും സൗന്ദര്യവുമായി സൈക്കിൾ തലമുറകൾക്കൊപ്പം യാത്ര തുടരുന്നു. എന്റെ അപ്പപ്പൻ ഓടിച്ചതും ഞാൻ ചവിട്ടുന്നതും എന്റെ മക്കൾ ഉരുട്ടുമെന്ന് ഉറപ്പുള്ളതുമായ ഞങ്ങളുടെ സൈക്കിളിന് തലമുറകളുടെ സഹയാത്രികൻ എന്ന പേര് നന്നായി ഇണങ്ങുമെന്ന് തോന്നുന്നു.

“നിങ്ങളുടെ ബാല്യം തിരികെ പിടിക്കണമെന്ന് തോന്നുമ്പോഴൊക്കെ ഒന്നു സൈക്കിൾ ചവിട്ടുക”

– മെഹ്മത് മുറാത്ത് ഇൻഡൻ

ലോകമെമ്പാടും സൈക്കിൾ നിറഞ്ഞു നിന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നത്തെ പല ആഡംബര വാഹനനിർമ്മാതാക്കളുടേയും ആരംഭം സൈക്കിൾ നിർമ്മാണമോ റിപ്പയറിംഗോ ആയി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആദ്യവിമാനം പറത്തിയ റൈറ്റ് സഹോദരന്മാരുടെ തൊഴിലും സൈക്കിൾ നന്നാക്കലായിരുന്നു. പല മഹത് വ്യക്തികളുടേയും ബിസിനസ്സ് അധിപന്മാരുടേയും ആദ്യ

കാല ജീവിതങ്ങളിലും സൈക്കിൾ ഒരു പ്രധാന കഥാപാത്രമായി വന്നിട്ടുണ്ട്. സൈക്കിൾ ഒരു കഥാപാത്രമായി വരുന്ന ഒരു സിനിമയും സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്, ‘ദ ബൈസൈക്കിൾ തീവ്സ്’.

പറഞ്ഞുവരുന്നത് കാറും ബസ്സും മൊക്കെ നമ്മെ ഇടിച്ചുവീഴ്ത്തുന്നതിനു മുൻപൊരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു. സൈക്കിളിന്റെ മണികിലുകളും ഇത്തിരിവെട്ടവും മാത്രം നിറഞ്ഞുകളിൽ നിറഞ്ഞുനിന്ന കാലം. ഹെഡ് ലൈറ്റില്ലാത്തതും സൈക്കിളിൽ മൂന്നുപേരെ കയറ്റിയതുമൊക്കെയായിരുന്നു അന്നത്തെ വലിയ ട്രാഫിക് നിയമലംഘനങ്ങൾ. അന്ന് സൈക്കിൾ സ്വന്തമായുള്ളവൻ ബിഎംഡബ്ല്യുക്കോന്റെ പത്രാസും ഗമ്യമുണ്ടായിരുന്നു. സൈക്കിളോടിക്കാണിയുക എന്നത് ജീവിതത്തിലെ വലിയ നേട്ടമായും കരുതിയിരുന്നു.

കുട്ടികൾക്ക് സൈക്കിൾ വാങ്ങിക്കൊടുക്കുക എന്നത് കുടുംബത്തിന്റെ ഒരു ഉത്തരവാദിത്വമായി മാറിയ കാലം കൂടിയിരിക്കുന്നു അത്. വീടിന്റെ ഇത്തിരി വെട്ടത്തുനിന്നും ഇടയ്ക്കൊന്ന് ദൂരേക്ക് പോയി ഈ ലോകം എത്ര വലുതാണെന്ന് തിരിച്ചറിയാനുള്ള ആഹ്വാനം കൂടിയിരിക്കുന്നു അത്. ആ കാലത്ത് സൈക്കിളിന്റെ മണിയടി സംഗീതത്തിന് അർത്ഥങ്ങൾ പലതായിരുന്നു. ജോലി കഴിഞ്ഞ് അപ്പൻ മടങ്ങി വരുമ്പോഴുള്ള സൈക്കിളിന്റെ മണിയടിക്ക് ശബ്ദം മാത്രമല്ല പലഹാരങ്ങളുടെ രുചിയും മണവുമുണ്ടായിരുന്നു. തപാൽ ശിപായിയുടേതിന് കാത്തിരിപ്പിന് അവസാനം എന്നായിരുന്നു അർത്ഥം. കാമുകന്റേതിന് പ്രണയാർദ്ര

മാതൃത്വം

■ നിമി കെ/സി ആർ സ്കൂൾ

പിടിതരാതെ പറക്കുന്ന
പക്ഷിയാണു മാതൃത്വമെനിക്ക്
ചിറകിട്ടിച്ച് അതെന്നിൽ
എത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു,
സമയബന്ധിതമല്ലാത്ത ഇടവേളകളിൽ.
അപ്പോഴെല്ലാം
ഒരൊറ്റക്കൊത്തിൽ
ഹൃദയം മുറിച്ചതു പറന്നു.
മുറിവിൽ നിന്ന് രക്തമൊഴുകി
ഉണങ്ങാത്ത മുറിവിൽ
പിന്നെയും കൊത്തി
മുറിവായ വലുതായിക്കൊണ്ടിരുന്നു,
ഈ ഭൂമിയോളം
ആകാശത്തോളം
രക്തക്കടലിൽ ആകാശം മുങ്ങി
ഇന്നും നിനയ്ക്കാത്ത നേരത്ത്

പക്ഷി പറന്നുയരുന്നു.
മുറിവായയിൽ കൊക്കമർത്തി
മാംസച്ചീട്ട് കൊത്തിയെടുത്ത്
കാണാദൂരത്ത് പറന്നുകലുന്നു.
ഒഴുകിപ്പടരുന്ന രക്തത്തിൽ
ആകാശം വീണ്ടും ചുവക്കുന്നു,
സന്ധ്യപോലെ.
താഴെ
നനഞ്ഞ മണ്ണിൽ പിഞ്ചുപാദപതനം
കൊഴുത്ത രക്തത്തിൽ
കാൽവണ്ണ ചുവന്ന
കുഞ്ഞുങ്ങൾ
നിറയെ മുറ്റത്ത്.

(പ്രചോദനം : ആനറാഞ്ചി പക്ഷി
വളർത്തിയ കുഞ്ഞ് എന്ന നാടോടിക്കഥ)

തയ്യുണ്ടായിരുന്നു. കൂട്ടുകാരുടേതിൽ
പുറത്തേക്കുള്ള ക്ഷണമുണ്ടായിരുന്നു.
ആ സംഗീതവും സന്തോഷവും നമു
ക്കിന്ന് കൈമോശം വന്നിരിക്കുന്നു.
വളർന്നുവരുമ്പോൾ നമ്മിലെ നന്മ
കൾ നഷ്ടമാകും പോലെ സൈക്കിൾ
പ്രണയവും നാം നഷ്ടപ്പെടുത്തി.

“പ്രായപൂർത്തിയായ ഒരുവൻ സൈ
ക്കിൾ ചവിട്ടുന്നതു കാണുമ്പോ
ഴൊക്കെ ലോകത്തിന്റെ ഭാവിയെക്കു
റിച്ചുള്ള ആശങ്കകൾ എന്നിൽ നിന്നും
നീങ്ങിപ്പോകും”

- എച്ച് ജി വെൽസ്

സൈക്കിൾ ഇന്ന് തിരിച്ചുവരവിന്റെ
പാതയിലാണെന്നത് സത്യം. ജീവിതം
സൈക്കിൾ ഓടിക്കും പോലെയാണ്.
ബാലൻസ് നഷ്ടമാകാതിരിക്കണ
മെങ്കിൽ ചവിട്ടിക്കൊണ്ടേയിരിക്ക
ണമെന്ന് പറഞ്ഞത് ഐൻസ്റ്റീൻ
ആണ്. എന്നാൽ ജീവിതത്തിന്റെയും
ഭൂമിയുടെയും ബാലൻസ് നഷ്ടമാകാതി
രിക്കണമെങ്കിൽ സൈക്കിൾ ചവിട്ടണം
എന്ന ആശയം വൈകിയാണെങ്കിലും
നമ്മുടെ തലമുറയുടെ ബുദ്ധിയിൽ
ഉദിക്കുന്നുണ്ട്. പല രോഗങ്ങൾക്കും
പ്രതിവിധിയായി ഡോക്ടർമാർ സൈ
ക്കിൾ സവാരി നിർദ്ദേശിച്ചു തുടങ്ങി
യിരിക്കുന്നു. ഇന്ധന ദൗർലഭ്യത്തിനും
ഗതാഗത ക്ലേശമൊക്കെ പരിഹാ
രവും സൈക്കിൾ തന്നെ. പല വിദേശ
രാജ്യങ്ങളിലും സൈക്കിൾ പാതക

ളൊരുക്കുകയും സൈക്കിൾ ടൂറിസ
ത്തിന് വലിയ പ്രചാരം നൽകുകയും
ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇതിനും പുറമേ ലോക
ത്തിന്റെ പലയിടങ്ങളിലും സൈക്കിൾ
ക്ലബ്ബുകൾ രൂപപ്പെടുവരുന്നു എന്നതാ
ണ് ഏറെ സന്തോഷം നൽകുന്നത്.
കാരണം, ഒരു വാഹനത്തിന്റെ പേരിൽ
ഒരു കൂട്ടായ്മ രൂപപ്പെടുമ്പോൾ
ആൺ-പെൺ വ്യത്യാസമില്ലാതെ,
പ്രായത്തിന്റേയോ ജാതിയുടെയോ
വേർതിരിവുകളില്ലാതെ, സാമ്പത്തി
ക-സാമൂഹിക ഉച്ച നീചത്വങ്ങളില്ലാതെ
ഏവർക്കും ഇടം ലഭിക്കാൻ സാധ്യത
യുള്ള ഏക കൂട്ടായ്മ സൈക്കിൾ കൂ
ട്ടായ്മയായിരിക്കും എന്നതിനാലാണ്.
സാമൂഹിക സമത്വം സൈക്കിളിലൂടെ
മാത്രമേ കൈവരു എന്നു പറഞ്ഞ ജോ
സ് അന്റോണിയോ വിയേറയ്ക്ക് ഒരു
ബിഗ് സല്യൂട്ട്.

തുറന്നിട്ട ഒരു ജാലകം, ഒരു കുഞ്ഞ്
പുച്ചെടി, വായിക്കൊന്നൊരു പുസ്
തകം, പ്രണയിക്കാൻ ഒരു വൃക്കതി,
ആശ്രയിക്കാൻ ഒരു ദൈവം ജീവി
ക്കാൻ ഇത്രയൊക്കെ മതിയെന്ന്
എവിടെയോ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. സഞ്ച
രിക്കാൻ ഒരു സൈക്കിൾ കൂടിയാ
യാൽ കുറെക്കൂടി പൂർണ്ണതയായെന്ന്
ഇപ്പോൾ തോന്നുന്നു. സൈക്കിളിൽ
ലോകം ചുറ്റുന്ന ചിലരൊക്കെയു
ണ്ടെന്നറിയുമ്പോൾ ഉള്ളിൽ
ആവേശവും നിറയുന്നുണ്ട്. അന്തരീ
ക്ഷത്തിലെ പൊടിപ്പടലങ്ങൾ ശാസം

മുട്ടിച്ച് തുടങ്ങുന്ന ഈ കാലത്ത് വീ
ടിന്റെ ഒരു മൂലയ്ക്ക് ഒരു സൈക്കിൾ
പൊടിപിടിച്ച് കിടക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ
പൊടി തട്ടിക്കളഞ്ഞ് ടയറിൽ കാറ്റടിച്ച്
അവനെ നിരത്തിലിറക്കാൻ നാമി
നി വൈകരുത്. വരും തലമുറയ്ക്ക്
നൽകാവുന്ന മികച്ച സമ്മാനമായി
രിക്കും അത്.

സൈക്കിൾ വിശേഷങ്ങളും പേറി
യുള്ള ഈ വായനയാത്രക്കൊടുവിൽ
സൈക്കിളിനോട് ഒരു ചെറിയ ഇഷ്ടം
തോന്നുന്നില്ലെങ്കിൽ വായനക്കാരാ,
ക്ഷമിക്കണം. ഒരല്പം മുതിർന്നിട്ടും
സൈക്കിൾ ഓടിക്കുന്നതിന്റെ പേരിൽ
നാട്ടിലും വീട്ടിലും പരിഹാസവും
ശകാരവും ഏൽക്കുന്ന ഒരുവന്റെ
ജല്പനമായി ഇതിനെ കരുതുക. എളി
മപ്പെടാനും അപമാസ്യനാകാനും
തയ്യാറാണെങ്കിൽ മാത്രം സൈക്കി
ളോടിക്കാൻ നിങ്ങളും തയ്യാറാവുക.

(സമർപ്പണം : സൈക്കിൾ ടയറിന്റെ
കാറ്റുപോകുമ്പോൾ ‘ഫ്യൂവൽ ടാങ്ക്’
ലീക്കായെന്നും, സൈക്കിളിനു നടുവി
ലുള്ള പൂട്ടിനെ ‘സെൻട്രൽ ലോക്കെ
ന്നും’, കൂട ചൂടി സൈക്കിളോടിക്കു
മ്പോൾ കൂടയെ ‘ഫോൾഡിംഗ് റൂഫ്’
ന്നും, ഒരു ഗ്ലാസ്സ് വെള്ളം കുടിച്ചിട്ട്
സൈക്കിൾ ചവിട്ടിയാൽ ‘മൈലേജ്’
കൂടുമെന്നുമൊക്കെ പറഞ്ഞ് സൈക്കി
ളിനെ ഒരു ‘സംഭവ’മായി അവതരിപ്പി
ക്കുന്ന എന്റെ പ്രിയ സുഹൃത്തിന്....)

അപ്പൂണ്ണിച്ചേട്ടന്റെ പുച്ചു കിണറ്റിലിറങ്ങിയേ കുളിക്കൂ

■ ശങ്കരനാരായണൻ തിരുവാഴിയോട്

“ഏകപ്പൻ ഫോഴ്സ് അങ്കിൾ, കിണറ്റിൽ വീണ പുച്ചയെ രക്ഷിക്കാമോ? അല്ലെങ്കിൽ പുച്ചക്കുട്ടി ഇപ്പോൾ ചത്തുപോകും” മിന്നുമോൾ ഓടി വന്നപ്പോൾ, ഞാൻ ഡൈവിംഗ് സ്യൂട്ടും ബക്കറ്റും കയറും മാസ്കും വലയും മറ്റുമായി ഇറങ്ങി. ഇല്ലെങ്കിൽ ആ കേറ്റിന്റെ കാറ്റുപോകും. കയറുമായി രാവിലെ തന്നെ ഇറങ്ങുന്ന തു കണ്ടപ്പോൾ ‘വലയും’ എന്ന് കെട്ടിയവൾ പിറുപിറുക്കുന്നത് കേട്ടില്ലെന്ന് നടിച്ചു. കൊച്ചി സിറ്റി ഏകപ്പൻ ഫോഴ്സിന്റെ വൈസ് ക്യാപ്റ്റനും കോ-ഓർഡിനേറ്ററും വളണ്ടി യറുമൊക്കെയായതിനാൽ, ഇതിനുമുന്നുംപും കുളത്തിലും കിണറ്റിലും പുഴയിലുമൊക്കെ വീഴുന്ന പുച്ച, കീരി, എലി, ആട്, പശു, അണ്ണാൻ, അർണ (ഇവിടുത്തു കാർ ഈ ജീവിയ്ക്ക് എന്താണ് പേരിട്ടിരിക്കുന്നത് എന്നറിയില്ല.) അല്ലെങ്കിൽ അരണ മുതലായി പല ജീവികളേയും രക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂട്ടത്തിൽ പറയട്ടെ, അപകടത്തിൽ പെടുന്ന മനുഷ്യരെ രക്ഷിക്കലാണ് ഞങ്ങളുടെ പ്രധാന ജോലി. അനേകം പേരെ പല അപകടങ്ങളിൽ നിന്നും മറ്റുള്ളവരുടെ സഹായത്തോടെ രക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സ്വന്തം ഭാര്യ പുറകിൽ നിന്നും വിളിച്ചപ്പോൾ ഏറ്റവും വലിയ അപകടം, കലയാണം കഴിച്ചതാണെന്ന് തോന്നിപ്പോയെങ്കിലും, അത് പുറത്ത് പ്രകടിപ്പിക്കാതെ തിരിഞ്ഞുനോക്കി. ഞാനീ അപകടത്തിൽ ചാടിയപ്പോൾ കൂടെ നിന്നവർ ‘കൈയ്യടിച്ചു’ പാസാക്കിയ തല്ലാതെ, ഒരാളും എന്നെ രക്ഷപ്പെടുത്താൻ തുനിഞ്ഞില്ലല്ലോ എന്നും പരിതപിച്ചു.

‘ഒരു നല്ല കാര്യത്തിനിറങ്ങുമ്പോൾ പുറകോട്ട് വിളിക്കല്ലേ..’

“പിന്നേ, ആ വൃത്തികെട്ട ജന്തുവിനെ എടുക്കലല്ലേ നല്ല കാര്യം, പുച്ചയെ പിടിച്ചോണ്ടിങ്ങോട്ട് കൊണ്ടുവരണ്ട. ഒരു വളർത്തു പുച്ചയെ കൊണ്ടുള്ള ശല്യം കാരണം ഇപ്പോൾത്തന്നെ ഇവിടെ ഇരിയ്ക്കപ്പെറ്റു തിരിയട്ടെ”.

“ആദ്യം അതിന്റെ ജീവൻ രക്ഷിക്കട്ടെ.”

പിന്നെയല്ലേ വളർത്തുന്ന കാര്യം. ഞാനിറങ്ങി.

കിണറ്റിൽ വല്ല വിഷവാതകവുമുണ്ടാകും. അതിനൊന്നും മിനക്കെടാതിരിക്കുന്നതാ നല്ലത്.” എത്രയും വേഗം വിധവാപെൻഷൻ കിട്ടാൻ വാമഭാഗത്തിന് താൽപര്യമില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. അല്ലെങ്കിലും, എന്ത് നല്ല കാര്യത്തിനിറങ്ങിലായും, ഭാര്യമാർ പുറകോട്ട് വലിക്കുന്നത് ഒരു പുത്തിരിക്കാര്യമല്ലല്ലോ.

“വീണത് നായയാണെങ്കിലും ഞാൻ രക്ഷിക്കും. കടി കൊണ്ടാലും വേണ്ടില്ല. പിന്നെയല്ലേ പാവം പുച്ചക്കുട്ടി.”

“നായയാണെങ്കിൽ പത്രത്തിൽ ഫോട്ടോ വരാൻ വേണ്ടിയല്ലേ കടി

കൊള്ളാൻ തയ്യാറായി ഇറങ്ങുന്നത്? ഇപ്പോളൊരു നായ കടിച്ചാൽ പത്രത്തിൽ ഫോട്ടോ, മന്ത്രിമാരുടെ വിസിറ്റ്, ടിവിയിൽ ഇന്റർവ്യൂ, എന്നുവേണ്ട സെലിബ്രിറ്റിയാവാൻ മറ്റൊന്നും വേണ്ട.”

“അങ്കിൾ കാടുകയറാതെ കിണറ്റിലിറങ്ങൂ. ആന്റീ, നോ ടെക്കൽ പ്ലീസ്”

മിന്നുമോൾക്ക് പുച്ചക്കുട്ടിയെ രക്ഷിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്. പിള്ള മനസ്സിൽ കള്ളമില്ലല്ലോ.

മുക്കുട്ടിൽ ടെമ്പിൾ റോഡിൽ ഏത് വീട് വാടകയ്ക്ക് കൊടുക്കാനുണ്ടെങ്കിലും റസിഡന്റ്സ് അസോസിയേഷൻ സെക്രട്ടറി എന്ന നിലയ്ക്ക് എന്നോട് പറയും. അങ്ങിനെയാണ് കമ്പനി ജനറൽ മാനേജറായിരുന്ന അപ്പുമാമയുടെ വീട്ടിൽ മിന്നുമോൾ താമസമായത്. മുടിക്കിടന്ന കിണർ വീണ്ടും കുഴിച്ച് ഉപയോഗ്യമാക്കിയതൊന്നും പുച്ചത്തുള്ള കുഞ്ഞുങ്ങൾക്ക് പറഞ്ഞുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടാവില്ല. തേങ്ങയും മാങ്ങയും കറുവത്തിൻ കായയും (കപ്പങ്ങ) മറ്റും കിണറ്റിൽ വീണാൽ,

അതെടുക്കാൻ വാടകക്കാർക്കറിയാം. പക്ഷേ പുച്ചയോ പട്ടിയോ, കീരിയോ, എലിയോ

പാവോ കിണറ്റിൽ വീണാൽ, അവരെ ജീവനോടെ പുറത്തെടുക്കാൻ ഏകപ്പൻ ഫോഴ്സ് ക്യാപ്റ്റൻ തന്നെ തുനിഞ്ഞിറങ്ങണം. പാവമാണെങ്കിലും കൊല്ലരുതെന്നാണെന്റെ മതം.

ഇതേപോലെ സ്കൂൾ വൈസ് പ്രിൻസിപ്പാളിന്റെ പേട്ടയിലെ വീട്ടിലും ഒരത്യാഹിതം ഞാനൊഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അത് അഞ്ചാറു മാസം മുൻപാണ്. മട്ടുപ്പാവിലെ കൃഷിയിടത്തിൽ നിന്നും കുറച്ച് വെണ്ടയ്ക്കയും വഴുതനയും ചീരയും മുരുങ്ങക്കായും മറ്റും ഭാര്യയേയും മകളേയും പഠിപ്പിച്ചു

കാപ്സ്യൂൾ കവിതകൾ

■ സി ബി സുനിൽകുമാർ/സി ക്യു സി എൽ

കറുപ്പ് വെളുപ്പിനോട് ചോദിച്ചു “നിനക്കും എന്നോടു വെറുപ്പാണോ?” “നീയില്ലാതെ എനിക്കെന്തു സൗന്ദര്യം” വെളുപ്പ് മറുപടി പറഞ്ഞു.

* * * *

തുമ്പിയെക്കൊണ്ട് കല്ലെടുപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചവർക്ക്, തുമ്പി കല്ലും കൊണ്ട് പറന്നുപോയപ്പോൾ, നോക്കി നിൽക്കാനേ കഴിഞ്ഞുള്ളൂ.

* * * *

ബൈക്കിന്റെ മരണപ്പാച്ചിൽ കണ്ട് പച്ചലൈറ്റിന്റെ കണ്ണ് ആദ്യം മഞ്ഞളിച്ചു, പിന്നെ ചുവപ്പായി.

* * * *

അടയിരുന്ന കുഞ്ഞുങ്ങൾ അരിയ്ക്കായി പറന്നുകുന്നപ്പോൾ ഒരമ്മക്കിളി ആദ്യം സന്തോഷിച്ചു, പിന്നെ കരഞ്ഞു.

* * * *

സ്വന്തം ചോരയാണെന്നറിഞ്ഞിട്ടും, വീണ്ടും വീണ്ടും ഉപദ്രവിക്കാൻ വന്ന കൊതുകിനെ അയാൾ അടിച്ചുകൊന്നു.

പി. ഓ. ചേട്ടൻ

സാറിന് ‘ഗുരുദക്ഷിണ’ കൊടുക്കാൻ പോയതാണ്.

പണ്ടൊക്കെ ഫീസായി ചക്കയും മാങ്ങയും ‘നെൽപ്പതിരും’ മറ്റും കൊടുത്തിരുന്നതായി എവിടെയോ വായിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. (എല്ലാ ശിഷ്യന്മാരും നെല്ലിനു പകരം പതിരും, പാലിനു പകരം വെള്ളവും കൊടുത്ത കഥ!) പഴുത്തു നിൽക്കുന്ന മാങ്ങ, കിണറ്റിൽ വീണിട്ടുണ്ടോയെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ, വല കെട്ടിയ കിണറ്റിലൊരു കീരി കിടന്നു നീന്തുന്നു. കൊച്ചി സിറ്റി ഏക്ഷൻ ഫോഴ്സിൽ നിന്നും ഫസ്റ്റ് എയ്ഡ് ട്രെയിനിങ്ങും പുഴയിലും കൂളത്തിലും നീന്തിയും മുങ്ങിക്കിടന്നും നല്ല പരിചയവുമുള്ളതിനാൽ, കീരിയെ ബുദ്ധിമുട്ടില്ലാതെ രക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. കൂട്ടുകാരായ രണ്ടുമൂന്നു കീരികൾ സമീപത്ത് കാത്തു നിൽപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അവരുടെ ഭാഷയിൽ ‘ബച്ചാവോ’, ‘രക്ഷിക്കണേ’ എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞുകൊണ്ട്. ജീവനും കൊണ്ടോടിയ കീരിക്കൂട്ടൻ താങ്ക്സ് പറഞ്ഞ് സമയം കളയാനെന്നും മിനക്കെട്ടില്ല.

PPE കളുമായി ഞാനെത്തുന്നതും കാത്ത് പുച്ചക്കുട്ടി കിണറ്റിൽ തന്നെ ജീവനോടെ വെള്ളത്തിൽ കിടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. മിന്നുമോളുടെ ചേട്ടനും,

അച്ഛനമ്മമാരും മൊബൈൽ ഫോൺ കൊണ്ട് മത്സരിച്ച് ഫോട്ടോയെടുക്കുകയായിരുന്നു. മുങ്ങിത്താഴുന്ന പുച്ചയുടേയും മതിലിനുമുകളിലിരുന്ന് ‘ബച്ചാവോ’ പറയുന്ന തള്ളപ്പുച്ചയുടേയും ഇന്നത്തെ ലേറ്റസ്റ്റ് ടെക്, സ്മാർട്ട് ഫോണിലൂടെ ഏതൊക്കെ സ്ഥലങ്ങളിൽ, പുച്ചയുടെ മരണവെപ്രാളം വാട്സ് ആപ്പിലും ഫേസ്ബുക്കിലും ഈമെയിലിലും, എസ്സെമ്മെസ്സായും മറ്റും എത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാകുമെന്നർക്കറിയാം. ഇതു തന്നെയാണല്ലോ ഒരു വാഹനാപകടമോ, മറ്റപകടങ്ങളോ ഉണ്ടാകുമ്പോൾ പൊതുജനം ചെയ്യുന്നതും!.

എല്ലാവരേയും മാറ്റി നിർത്തി, ക്യാപ്റ്റൻ കിണറ്റിലിറങ്ങി. റിങ്ങിറക്കിയ, ചെറിയ കിണറാണത്, ഇതിനിടെ, ഈയുള്ളവന്റെ നല്ല പാതിയും ഓടിയെത്തി. കിണറ്റിൽ നിന്നും ബക്കറ്റും വലയും മറ്റുമുപയോഗിച്ച് പുച്ചക്കുട്ടിയെ മുകളിലെത്തിച്ചു. പുച്ചകൾ രണ്ടും ജീവനും കൊണ്ടോടി. പുച്ചകൾക്കു പുറമേ കാഴ്ചക്കാരും സ്ഥലം വിട്ടു.

എന്നാൽ, കെസിഎഎഫ് ക്യാപ്റ്റൻ കിണറ്റിൽ നിന്നും കയറിപ്പോന്നിട്ടില്ലെന്ന് സഹധർമ്മിണി പോലും ഓർത്തില്ല.

അതല്ലെങ്കിലും അങ്ങിനെയാണല്ലോ പതിവ്. കാര്യം കഴിഞ്ഞാൽ കാലകലെ, എന്ന പഴംചൊല്ലുപോലെ, പുച്ചയെ രക്ഷിച്ചതോടെ, ഫോട്ടോഗ്രാഫർമാരും പരിവാരങ്ങളും സ്ഥലം വിട്ടു. റിങ്ങിന്റെ രണ്ടു ട്വെപ്പ് കയറിയതോടെ, ചെറിയ വഴുക്കലുള്ള കിണറിന്റെ പിടിവിട്ട് രക്ഷിതാവ് വെള്ളത്തിൽ വീണതും വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങിയതുമൊന്നും വീട്ടുകാരിറങ്ങിപ്പോയി.

പണ്ട് ആട്, പശു, കീരി, ഓന്ത്, പുച്ച എന്നിവയൊക്കെ കിണറ്റിൽ നിന്നും രക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടെന്തു കാര്യം? അവരാരെങ്കിലും തിരിച്ചുവന്ന് എന്നെ രക്ഷിക്കുമോ? പുച്ച വീണ കിണറ്റിലെ വെള്ളം ശുദ്ധീകരിക്കാൻ വീട്ടുകാർ ഡിഡിറ്റിയോ, ബ്ലീച്ചിങ് പൗഡറോ ഇടുന്നതിനുമുമ്പെങ്കിലും, വെള്ളത്തിൽ നിന്നും കയറിപ്പോരാതെയാണു വഴി?

പെട്ടെന്നാണ് വെള്ളിടിപോലൊരാശയം തലയിലുദിച്ചത്. “രാജീ, കിണറ്റിൽ മൂന്നാല് തേങ്ങ വീണു കിടപ്പുണ്ട്” അതോടെ വീട്ടിലുള്ളവരും, അയൽക്കാരും ശബ്ദം കേട്ട് ഓടിക്കൂടി, കൂട്ടത്തിൽ രണ്ട് രാജിമാരും. (കാരണം തേങ്ങയ്ക്ക് വില ഇരുപതു രൂപയാണെന്നോർക്കണം) ശേഷം ചിന്തയും...

ഭാരമായ ഒരൊര്മ്മ

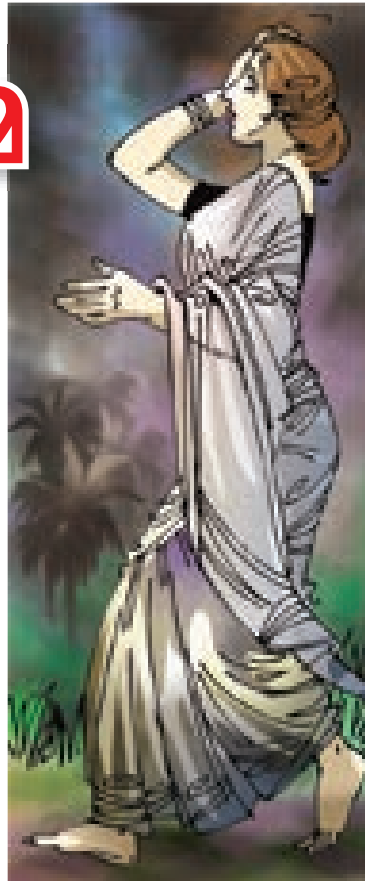

■ ബാലൻ പി/പി ആന്റോ

കൊയ്ത്തു കഴിഞ്ഞ പാടത്തിന്റെ വരമ്പിലൂടെ നഗ്നപാദയായി നടക്കുമ്പോൾ കുഞ്ഞേടത്തിക്ക് വർഷങ്ങളായി കാത്തുവെച്ചിരുന്ന മനസ്സിലെ ഓർമ്മകൾ ഒരു ഭാരമായി തോന്നി. മുകളിൽ ഇറച്ചു കയറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാർമ്മേലത്തെ കണ്ടപ്പോൾ തന്റെ മനസ്സിലെ പെയ്തൊഴിയാത്ത ഓർമ്മയാണെന്നു തോന്നി. മേലത്തിന്റെ സംഹാരതാണ്ഡവങ്ങളിലെപ്പോഴോ തോൽവിയേറ്റപ്പോൾ അത് വേദനകൊണ്ട് കണ്ണീരായി ഒഴുകാൻ തുടങ്ങി. ആ പെരുമഴയത്ത് തന്റെ മനസ്സിലെ ഓർമ്മകൾക്ക് ഒഴുകാൻ പറ്റാത്തതറിഞ്ഞ് കുഞ്ഞേടത്തി ആർത്തുചിരിച്ചു. ആ ചിരിയിൽ, ഇറങ്ങിവന്ന മിന്നൽ പേടിപ്പിച്ചെന്നപോലെ ഓടിയൊളിച്ചു. അലറാൻ വന്ന ഇടിമുഴക്കം മുരണ്ടു കൊണ്ടോടിപ്പോയി.

മഴയിൽ കുതിരുന്ന പാടവരമ്പ് കാലിനെ ആശ്ലേഷിക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ കുഞ്ഞേടത്തിക്ക് ഇക്കിളി തോന്നി. ആ ഇക്കിളിയിൽ അവർ തെളിപിരി കൊണ്ടു. തന്റെ മനസ്സിന്റെ ഭാരമിറക്കാനുള്ളതെന്നോ മുന്നിലുണ്ടെന്ന ഓർമ്മയിൽ അവർ പാടവരമ്പിലൂടെ ഓടി. മഴയത്ത് ഓരം വെട്ടുകയായിരുന്ന ചാമി ചിരിച്ചും കൊണ്ടോടി വരുന്ന കുഞ്ഞേടത്തിയെ കണ്ടപ്പോൾ മുകളത്ത് വിരൽ വച്ച് “എന്റെ പൊന്നു തമ്പുരാണേ ഇതെപ്പോ പുറത്തുപാടി” എന്നോർത്ത് കാര്യം ധരിപ്പിക്കാൻ തറവാട്ടിലേക്കോടി. ഓടുന്ന ചാമിയെ കണ്ടപ്പോൾ തന്റെ ഓർമ്മകളും തന്നെ വിട്ടോടുമെന്ന ഭയത്താൽ കുഞ്ഞേടത്തി തിരിഞ്ഞോടി. ആർത്തലച്ചു പെയ്യുന്ന മഴയത്ത് കുഞ്ഞേടത്തി വിയർപ്പിൽ കുളിച്ചു. വിയർത്താൽ കുളിക്കണമെന്ന ഓർമ്മയിൽ തറവാട്ടിലെ കുളപ്പുര ലക്ഷ്യമാക്കി അവർ നടന്നു. ഉപയോഗിക്കാതെ കിടന്നിരുന്ന കുളത്തിൽ ചണ്ടി വാരിക്കൊണ്ടിരുന്ന രാമൻ കുഞ്ഞേടത്തിയെക്കണ്ട് വേഗം അരികിലൂടെ ഓടി മറഞ്ഞു.

വെള്ളത്തിൽ വീഴുന്ന മഴത്തുള്ളികൾ

ക്കൊപ്പം തന്റെ ഓർമ്മകളും ചാഞ്ചാടുന്നതറിഞ്ഞ് കുഞ്ഞേടത്തി ഒരു നിമിഷം നിന്നു. പിന്നെ തന്റെ ഭാരങ്ങൾ

ളെല്ലാം വെള്ളത്തിലാഴ്ന്നു പോയെങ്കിലോ എന്നു ചിന്തിച്ച് കുളത്തിലേക്കെടുത്തുപാടി. വേണ്ടെന്നു വച്ച കുളത്തിലേക്ക് വേണ്ടാതെയെറിഞ്ഞ മരക്കുറ്റികളിലൊരണ്ണം കാലങ്ങളായി കാത്തിരുന്നു കിട്ടിയ ഇരയെ എന്നവണ്ണം കുഞ്ഞേടത്തിയുടെ ഓർമ്മകളിലേക്ക് തുളച്ചുകയറി. ഒഴുകുന്ന ചോരയ്ക്കൊപ്പം തന്റെ ഓർമ്മകളുടെ ഭാരം കുറയുന്നതറിഞ്ഞ് കുഞ്ഞേടത്തി ആർത്തു ചിരിച്ചു. ഓർമ്മകളുടെ ഭാരം മുഴുവൻ ചോർന്നു പോയപ്പോൾ കുളത്തിൽ പാറിടിയിരുന്ന ചണ്ടികൾക്കു മീതെ ഭാരമില്ലാത്ത മനസ്സുമായി, ഓർമ്മകളില്ലാത്ത മനസ്സുമായി കുഞ്ഞേടത്തി പാറി നടന്നു. ചാമിയുടേയും രാമന്റെയും ദൂത കേട്ടെത്തിയ തറവാട്ടുകാർ കുളത്തിനു ചുറ്റും കൂർപ്പിച്ച മനസ്സും മുഖവുമായി കുതിച്ചെത്തി. കലശത്തിനൊരുക്കിയ ഗുരുതി ചെമ്പിലെ പൂവിതൾ പോലെ ചോരക്കുളത്തിൽ വീണു കിടക്കുന്ന ഓർമ്മ മാത്രമായ കുഞ്ഞേടത്തിയെ വാരിയെടുത്തു പടവിൽ കിടത്തുമ്പോൾ, പെയ്തു തോർന്ന മഴയുടെ ഭാരം ഓർത്തെടുക്കാനാവാതെ ഭാരമില്ലാത്ത ശരീരവും മനസ്സുമായി പുതിയ കൂടുതേടി കുഞ്ഞേടത്തി പറന്നകന്നിരുന്നു. ■

ഒരു യാത്രാമൊഴി

■ ഷാജി പി സ്റ്റീഫൻ / എഫ് സി സി യു

“ജെറുസലേം പുത്രീ നിനക്കു വേണ്ടി ഞാൻ എന്തു പറയും? നിന്നെ ഞാൻ എന്തിനോടുപമിക്കും? കന്യകയായ സീയോൻ പുത്രീ, നിന്നെ ആശ്വസിപ്പിക്കാൻ ഞാൻ നിന്നെ എന്തിനോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തും?” (വിലാപങ്ങൾ 2:13)

അകാലത്തിൽ തികച്ചും ആകസ്മികമായി വിടപറഞ്ഞുപോയ പ്രിയപ്പെട്ട ജോളിയെ ഓർത്ത് വിലപിക്കുകയും വേദനിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ‘ജെറുസലേം പുത്രീ’ മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ - അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെയും ബന്ധുക്കളുടേയും സുഹൃത്തുക്കളുടേയും - ഞങ്ങളുമുണ്ട്.

ഒന്നോട്ടത്തിൽ അൽപം അന്തർമുഖനാണെന്നു തോന്നാം. എന്നാൽ അടുത്ത സുഹൃത്തുക്കൾക്ക് അങ്ങനെയല്ല.

പരന്ന വായനയും ഉയർന്ന ചിന്തയും. ആരേയും ഉപദ്രവിക്കാത്ത പ്രകൃതം. സൗമ്യനും ശാന്തനുമായ പ്രിയ സുഹൃത്ത് ഒരു ഓർമ്മച്ചിത്രമാവുമ്പോൾ താങ്കളുടെ അഭാവം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ശൂന്യത ഞങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്നു.

പ്രിയ സുഹൃത്തേ.... വിട!

തിരിച്ചറിവ്

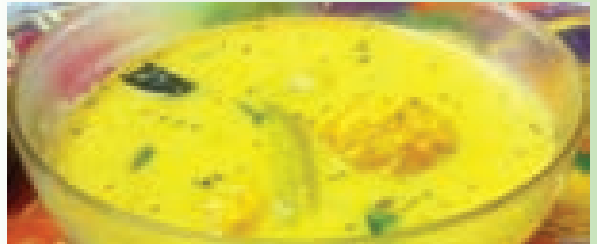
■ ശ്രീനാഥ് കെ വി/പി ആന്റോ

മറന്നീടുക നാം വിലമതിക്കാത്ത സ്വാർത്ഥചിന്തകളെ, സ്നേഹിച്ചീടുക നാം വിലമതിക്കുന്ന ലോകത്തെ. ജീവിതസുഖം തേടിയുള്ള പരക്കം പാച്ചിലിൽ പുതുതലമുറ തിരക്കുകൂട്ടുന്നു സമ്പത്തിനായ്. നിഘണ്ടുവിൻ വാക്കുകളായി മാറിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു സ്നേഹവും നന്മയും ബഹുമാനമൊക്കെയും. അറിവും പണവും മാത്രമല്ലയീ കാണുന്ന ജീവിതം പ്രകാശം പരത്തീടണം നമ്മുടെ പ്രവൃത്തിയിലൂടെ. മറ്റുള്ളവരിൽ നിരുപണം നടത്തീടുമ്പോഴും നാം പ്രാധാന്യം നൽകീടണം ആത്മപരിശോധനയ്ക്കും. തെറ്റിന്റെ കൂടെ നിന്ന് വിജയം കൈവരിച്ചീടുമ്പോൾ കാണാം ഹൃദയം വിങ്ങുന്ന കാഴ്ചകൾ ചുറ്റും. പുറമെ പുഞ്ചിരിയോടെ നോക്കീടുമ്പോഴും അകക്കണ്ണിൽ വൈരാഗ്യം സൂക്ഷിച്ചീടുന്നു ചിലർ. സർവ്വത്ര മായം കലർത്തി കൃത്രിമമാക്കീടുന്നു നമ്മുടെ പ്രവൃത്തികളെയും ചിന്തകളെയും. ഒരവലോകനം നടത്തീടണം നാമിപ്പോഴെങ്കിലും ഏത് അവസ്ഥയിലാണെന്ന ബോധ്യമുണ്ടായിരിക്കുവാൻ.

തക്കാളി തൈരുകറി

■ സുബ ജോർജ്ജ്/എച്ച് ആർ

ചേരുവകൾ

1. തക്കാളി പഴുത്തത് (ചെറുത്)	- 4 എണ്ണം (നീളത്തിൽ അരിഞ്ഞത്)
2. സവാള (ചെറുത്)	- 1 എണ്ണം (നീളത്തിൽ അരിഞ്ഞത്)
3. പച്ചമുളക്	- 4 എണ്ണം (അറ്റം പിളർന്നത്)
4. വെള്ളം	- 100 മില്ലി ലിറ്റർ
5. മഞ്ഞൾപ്പൊടി	- ഒരു നുള്ള്
6. പിരിയൻ മുളകുപൊടി	- അര ടീസ്പൂൺ
7. തേങ്ങപ്പീര	- 1 കപ്പ്
ജീരകം	- കാൽ ടീസ്പൂൺ
മഞ്ഞൾപ്പൊടി	- 1 നുള്ള്
8. പുളി കുറഞ്ഞ കട്ടിഞ്ഞൈർ	- 200 മില്ലി ലിറ്റർ
9. ഉപ്പ്	- ആവശ്യത്തിന്
10. ചുവന്നുള്ളി അരിഞ്ഞത് കടുക്	- 1 ടേബിൾ സ്പൂൺ
വെളിച്ചെണ്ണ	- കാൽ ടീസ്പൂൺ
കറിവേപ്പില	- 1 തണ്ട്

ഉണ്ടാക്കുന്ന വിധം

തക്കാളി, സവാള, പച്ചമുളക്, മഞ്ഞൾപ്പൊടി, മുളകുപൊടി എന്നിവ ആവശ്യത്തിന് ഉപ്പും 100 മില്ലിലിറ്റർ വെള്ളവും ചേർത്ത് ഒരു മൺചട്ടിയിലാക്കി വേവിക്കുക.

തക്കാളി വെന്താൽ ഇതിലേക്ക് തേങ്ങ, ജീരകം, മഞ്ഞൾപ്പൊടി ഇവ നന്നായി അരച്ച് ചേർത്ത് തിളച്ചു വരുമ്പോൾ ഉടച്ച തൈര് ചേർത്ത് ഇളക്കുക. ആവശ്യമെങ്കിൽ ഉപ്പും ചേർക്കുക.

കറി ചുടയാൽ വാങ്ങി വയ്ക്കുക (തിളയ്ക്കരുത്).

വെളിച്ചെണ്ണ ചൂടാക്കി കടുക് പൊട്ടിയാൽ ഉള്ളി അരിഞ്ഞതും കറിവേപ്പിലയും ഇട്ട് ചുവക്കെ മൂപ്പിച്ച് കറിയിലേക്ക് ഒഴിച്ചിളക്കുക.

സാഞ്ചി

■ ഷാജി പി സ്റ്റീഫൻ / എഫ് സി സി യു

ഒരു പ്രവചനത്തിൽ നിന്നാണ് എല്ലാം തുടങ്ങിയത്. പട്ടിണിയും പരിവട്ടവുമായി കഴിഞ്ഞിരുന്ന ഒരു ദരിദ്ര ബ്രാഹ്മണന്റെ മകൾ ധർമ്മയുടെ പുത്രൻ ഒരു മഹായോദ്ധാവാകും എന്ന പ്രവചനം. ഇന്ത്യാ ഉപഭൂഖണ്ഡത്തിന്റെ തന്നെ ചക്രവർത്തിയായിരുന്ന രണ്ടാം മൗര്യൻ ധർമ്മയെ വിവാഹം കഴിക്കുന്നത് മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രവചനത്തെ വിശ്വസിച്ചാണ്. വിശ്വാസം ചതിച്ചില്ല. പ്രവചനം ഫലിക്കുക തന്നെ ചെയ്തു.

അശോകൻ എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം ദുഃഖമില്ലാത്തത്, വേദനയില്ലാത്തത് എന്നൊക്കെയാണ്. അശോകന്റെ അനുജനായിരുന്നു വിതശോകൻ. അദ്ദേഹത്തിന് അനേകം അർദ്ധസഹോദരന്മാരും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഏതായാലും BC 304-ൽ ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ മകന്റെ മകനായ അശോകൻ പടിഞ്ഞാറ് ഇറാൻ വരെയും കിഴക്ക് ബർമ്മ വരെയും തെക്ക് ആന്ധ്ര വരെയും വ്യാപിച്ചു കിടന്ന മഹാരാജ്യത്തിന്റെ ചക്രവർത്തിയായി അധികാരമേറ്റു. ചക്രവർത്തി പദത്തിനുവേണ്ടി അശോകൻ തന്റെ തൊണ്ണൂറ്റി ഒൻപത് അർദ്ധസഹോദരന്മാരേയും വധിക്കേണ്ടിവന്നു. ഭരണമേറ്റ ഉടനെതന്നെ ഗിരിക എന്ന ആരാച്ചാരുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു പീഡനകേന്ദ്രം സ്ഥാപിച്ചു. 'അശോകനരകം' എന്ന പേരിലാണ് പ്രസ്തുത പീഡനകേന്ദ്രം അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്.

സാഞ്ചിയിൽ വച്ച് കണ്ട് ഇഷ്ടപ്പെട്ട

ഉജ്ജൈനിൽ നിന്നുള്ള ദേവിയേയും അശോകൻ ഭാര്യയാക്കി. തികഞ്ഞ ബുദ്ധമത വിശ്വാസിയായിരുന്ന ദേവിയുടെ സ്വാധീനം പിൻക്കാലത്ത് അശോകന്റെ ജീവിതത്തിൽ കാണാം.

നാം ഏതൊരു പ്രവൃത്തി ചെയ്യുമ്പോഴും അതിൽ നിന്ന് നമുക്ക് ലഭിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള നേട്ടങ്ങളോ സുഖങ്ങളോ അനുഭൂതികളോ ആണ് അതേ പ്രവൃത്തി തന്നെ വീണ്ടും വീണ്ടും ചെയ്യാൻ നമ്മെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നത്. ഇവിടേയും അങ്ങനെ തന്നെ ആവേണ്ടതായിരുന്നു. പക്ഷേ സംഭവിച്ചത് മറ്റൊന്നാണ്. ഒറിസ്സാ തീരത്തെ കൊച്ചുരാജ്യമായ കലിംഗയെ വളരെ എളുപ്പത്തിൽ അശോകന് തോൽപ്പിക്കാനായി. പക്ഷേ ആ യുദ്ധവിജയത്തിനുവേണ്ടി നടത്തിയ മനുഷ്യക്കുരുതിയുടേയും മഹാനാശത്തിന്റെയും ചിത്രങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ടാകാം.

യുദ്ധ വിജയത്തിനുശേഷം ആക്രമണം തന്നെ പാടേ ഉപേക്ഷിച്ച ലോകത്തിലെ ഒരേയൊരു ആൾ അശോക ചക്രവർത്തിയാണ്.

പിന്നീട് അശോകനിലുണ്ടായ രാസമാറ്റമാണ് അദ്ദേഹത്തെ മഹാനായ അശോകനാക്കിയത്. സമാധാനത്തിന്റെ മതമായ ബുദ്ധമതം സ്വീകരിച്ച്

ശിഷ്ടകാലം ബുദ്ധമത പ്രചരണത്തിനായി ജീവിതം നയിച്ചു. ബുദ്ധമതത്തെ സംഹിതകൾ രാജ്യത്തുടനീളം സ്തുപങ്ങളിലും ശിലാശാസനങ്ങളിലുമായി പുനരവതരിപ്പിച്ചു. ഏകദേശം 84000 സ്തുപങ്ങൾ അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ചു എന്നൊരു കണക്കുണ്ട്.

എന്നാൽ മധ്യപ്രദേശിലെ ബേത്വാ നദിക്കരയിൽ സ്ഥാപിച്ച പടുകുറ്റൻ സ്തുപമാണ് അദ്ദേഹത്തെ പ്രസിദ്ധനാക്കുന്നത്. ചുവടുഭാഗത്തു 115 അടി വ്യാസം, അൻപത് അടി ഉയരം. ഒരു വലിയ അർദ്ധഗോളം തറയിൽ വച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നും ദൂരെ നിന്നു നോക്കിയാൽ. ഭൂമിയെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ആകാശത്തിന്റെ പ്രതീകമാണത്. അതോടൊപ്പം സർവ്വചരാചരങ്ങളേയും ഏകഭാവത്തിൽ ദർശിക്കുന്ന ഒരു ദാർശനിക ചിഹ്ന സമുച്ചയമാണ് സാഞ്ചിയിലെ മഹാസ്തുപം. ഇന്ത്യയിൽ നിലവിലുള്ളതിൽ ഏറ്റവും പുരാതനമായ നിർമ്മിതിയാണിതെന്നു കരുതപ്പെടുന്നു. ആരാലും ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടാതെ കാടുകയറിക്കിടന്ന ഈ നിർമ്മിതിയിലേക്ക് ലോകശ്രദ്ധയെ ആകർഷിച്ചത് AD 1818-ൽ ജനറൽ ടെയ്ലർ ആണ്. 1912-1919 കാലഘട്ടത്തിൽ സർ ജോൺ മാർഷലിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ നടന്ന പുനരുദ്ധാരണം. 1989-ൽ യുനെസ്കോയുടെ ലോക പൈതൃക പട്ടികയിൽ ഇടം. ഇന്ന് ഇന്ത്യയിലെ തന്നെ മികച്ച ഒരു വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രം.

സ്തുപത്തിന്റെ അടിഭാഗത്തിന് അണ്ഡം എന്നു പറയുന്നു. അതിനുമുകളിൽ

A Thousand splendid suns

Khaled Hosseini

■ ഡോ. ധനു രാജേഷ്,
W/o രാജേഷ് എം/ഒഎം ആന്റ് എസ്

അഫ്ഗാനിൽ ജനിച്ച, അമേരിക്കയിൽ കുടിയേറിപ്പാർക്കുന്ന ഖാലിദ് ഹോസ് നി രചിച്ച ഹൃദയസ്पर्ശകമായ കൃതിയാണ് A Thousand splendid suns. ഇത് മറിയയുടെ കഥയാണ്; ലൈലയുടേയും. അവർ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന അഫ്ഗാൻ സ്ത്രീ സമൂഹത്തിന്റെയും.

മറിയം ഒരു 'ഹറാമി' ആണ്; അതായത് വിവാഹത്തിലൂടെ അല്ലാതെ പിറന്ന കുട്ടി. ഹറാമുകളെ അത്യന്തം അവജ്ഞയോടെയാണ് സമൂഹം വീക്ഷിക്കുന്നത്. ഹറാമിയാണെങ്കിലും വ്യാഴാഴ്ചകളിൽ തനിക്കും മാതാവിനുമുള്ള രേഷനുമായ വരുന്ന പിതാവിനായി അവൾ കാത്തിരിക്കുന്നു, ധനികനായ അയാളെ ആരാധിക്കുന്നു.

അവൾ മനസ്സിൽ ഒരു വിഗ്രഹം പോലെ പൂജിച്ചിരുന്ന ഈ പിതാവ് തന്നെയാണ് നാൽപ്പതു വയസ്സുള്ള ഒരു വിഭാരുനെ വിവാഹം കഴിക്കാൻ നിർബന്ധിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ പതിനഞ്ചു വയസ്സു മാത്രം പ്രായമായ മറിയം റഷീദിന്റെ ഭാര്യയായി ജന്മസ്ഥലമായ ഹെറാത്തിൽ നിന്നും വളരെയകലെ യുള്ള കാബൂളിലേക്ക് പരിച്ചുനടപ്പടുകയാണ്.

ഒരു കുഞ്ഞിന് ജന്മം നൽകാൻ കഴിയാത്തതിനാൽ ഭർത്താവിന്റെ വിദ്വേഷത്തിനും പീഡനത്തിനും ഇരയാകുന്ന, നിശ്ശബ്ദമായ ഭാര്യയായിട്ടാണ് പിന്നീട് മറിയത്തെ കാണുന്നത്.

റഷീദ്, ലൈല എന്ന ഒരു കൗമാരക്കാരിയെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതോടെ മറിയയുടെ ഏകാന്ത ജീവിതത്തിന് അറുതി വരികയാണ്. ഒരു മാതാവും പുത്രിയും എന്നപോലെയോ, സുഹൃത്തുക്കൾ എന്ന പോലെയോ, നിർവ്വചിക്കാനാവാത്ത ഗാഢബന്ധം ഇരുവരും തമ്മിൽ ഉരുത്തിരിയുകയാണ്. ലൈലയ്ക്കു ജനിക്കുന്ന കുട്ടിയിലൂടെ തന്റെ മാതൃത്വവും മറിയം സഫലീകരിക്കുന്നു.

ഈ നോവൽ ലൈലയുടെയും താരിഖിന്റെയും കുടി കഥയാണ്; അവരുടെ പ്രേമത്തിന്റെയും. അഫ്ഗാനിസ്ഥാൻ എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ യുദ്ധത്താൽ തകർത്തൊരിയപ്പെട്ട ഒരു സമൂഹവും ഭൂപ്രകൃതിയുമാണ് നമ്മുടെ മനസ്സിലേക്ക് വരിക. അവിടെ സ്നേഹത്തിനും പ്രേമത്തിനുമൊക്കെ സ്ഥാനവും സമയവുമുണ്ടോ എന്നു നമുക്കു സംശയം

തോന്നാം. പക്ഷേ ഹോസ്നി വളരെ കാവ്യാത്മകമായി മനുഷ്യന്റെ വികാരങ്ങളുടെ എല്ലാവിധ ഭാവങ്ങളും അതേ തീവ്രതയിൽ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ലൈലയ്ക്കും മറിയത്തിനും തങ്ങളുടെ ഭർത്താവിന്റെ ക്രൂരതകൾ മാത്രമല്ല, താലിബാന്റെ പീഡനവും സഹിക്കേണ്ടിവരുന്നുണ്ട്. ഇവരിൽ ഓരോ അഫ്ഗാൻ വനിതയേയും നമുക്ക് ദർശിക്കാം. അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട അവരുടെ ജീവിതം കാണാം.

കുടുംബത്തിന്റെ, സ്നേഹത്തിന്റെ സൗഹൃദത്തിന്റെ, പ്രതീക്ഷയുടെ ശക്തമായ കഥയിലൂടെ മുപ്പതു വർഷത്തിന്റെ അഫ്ഗാനിസ്ഥാന്റെ ചരിത്രം കൂടെയാണ് ഹോസ്നി പറഞ്ഞു പോകുന്നത്.

ഇതിൽ അൻപത് അടി വ്യാസത്തിലുള്ള തറയിൽ ചതുരാകൃതിയിലുള്ള ഹർമിക. അതിനും മുകളിൽ കൊടിമരം. ദേവലോകത്തിന്റെ വിവിധ തലങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഛത്രാവലി എന്ന പേരിലുള്ള കൂടകൾ. സ്തുപത്തിലേക്ക് കയറിപ്പോകുമ്പോൾ പടവുകളുമുണ്ട്.

അശോകന്റെ ഭാര്യ ദേവിയുടെ നേരിട്ടുള്ള മേൽനോട്ടത്തിലാണ് സ്തുപത്തിന്റെ നിർമ്മാണം നടന്നതെന്നു കരുതപ്പെടുന്നു. അശോകന്റെയും ദേവിയുടേയും വിവാഹം നടന്നത് സാഞ്ചിയിലായിരുന്നുവത്രേ. വളരെ ഭംഗിയായി പരിരക്ഷിച്ചുപോരുന്ന ഈ

സമുച്ചയം കാണാൻ തിരക്ക് തീരെ കറവായിരുന്നു. കാര്യങ്ങൾ വിശദമായി മനസ്സിലാക്കാൻ ഡൈറിന്റെ സേവനം ലഭ്യമാണ്.

ഉൾഖനനത്തിൽ കണ്ടെടുത്ത ശേഷിപ്പുകൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന ഒരു വലിയ മ്യൂസിയവും ഇവിടെയുണ്ട്. ഒരു കാലഘട്ടത്തിന്റെ നേർക്കാഴ്ചകൾ നമുക്ക് ഇവിടെ നിന്ന് ലഭിക്കും.

കീഴ്പ്പെടുത്തലുകളും അധിനിവേശങ്ങളും രക്തച്ചൊരിച്ചിലുകളും ഒരു നല്ല യോദ്ധാവിനേയോ ഭരണാധികാരിയേയോ സൃഷ്ടിച്ചേക്കാം. എന്നാൽ സമാധാനവും സംരക്ഷണവും

കൊടുക്കാൻ മഹാമാർക്കേ കഴിയൂ. അതുതന്നെയാണ് അശോക ചക്രവർത്തിയേയും വ്യത്യസ്തനാക്കുന്നത്. ഭാരതത്തേയും.

ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും പഴക്കം ചെന്ന നിർമ്മിതി കിറങ്ങിയപ്പോൾ അശോകന്റെ ശിലാശാസനത്തിലെ ഒരു വാചകം ഞങ്ങളുടെ മനസ്സിലേക്ക് കടന്നു വന്നു.

“എന്റെ കാലശേഷം എന്റെ മകനോ പേരക്കുട്ടികളോ യുദ്ധത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കാതിരിക്കട്ടെ...”

എല്ലാ ലോകരാജ്യങ്ങളും ഇങ്ങനെ ചിന്തിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ.... ■

Namitha Susan Philip, Std VIII, D/o Philly Cherian/*Projects*

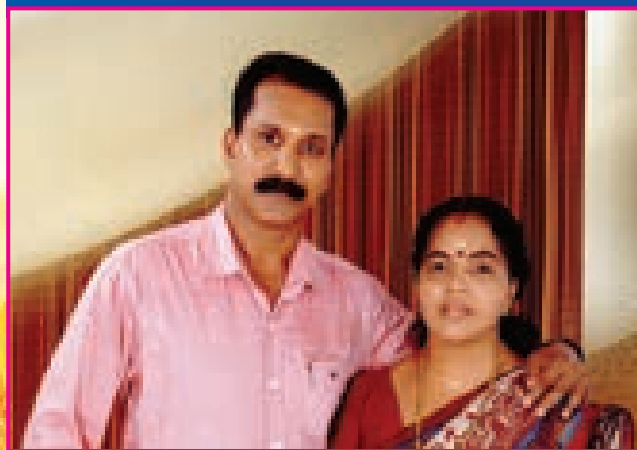
Aswathy S, D/o R Sankar Singh/*Maint*

25th Wedding Anniversary

Cherian Jacob/E&C and Christalin

27th Wedding Anniversary

Aravindakshan R/OM&S and Shanthini

FRAMES

Mr Bijoy KI/Maint in action

How good are you with a camera?

Join the new photography club of KR to nurture that pixel-lover in you

Enjoy the privilege of attending workshops, camps, competitions and tours along with discovering the joy of photography and capturing beauty through the lens.

Those employees who are interested to join the club may contact Public Relations Section, Phone: 2821473/2821478/2821472.

Hurry... Move into the frame... We begin with you!

